

ETI UTRIP

Glasilo koncerna ETI | letnik XLI | ISSN 1580-4879

- ETI-jevi inovatorji prejeli 3 državne nagrade
- Digitalna transformacija Skupine ETI
- ETI z letom 2023 v novi podobi
- Zakaj je varnost IT pomembna za podjetje?

FOTOGRAFSKI NATEČAJ »ETI-jevi izdelki v praksi«

Naš tokratni fotografski natečaj se bolj navezuje na ETI, kot je bilo do sedaj v navadi, in je tudi tehnično malo bolj zahteven. Vseeno upamo, da sprejmete izziv in ponovno pošljete res odlične fotke.

POGOJI SODELOVANJA

KAJ? ETI-jevi elektrotehnični izdelki v praksi

DO KDAJ? Fotografije je potrebno oddati do konca novembra 2022

KAKO? Fotografije (ki morajo seveda biti avtorske) skupaj s podatki o avtorju pošljite na sabina.pesec@eti.si

NAGRADE: Prispel fotografije bo pregledala in ocenila žirija. Med prispelimi fotografijami bomo izbrali 5 finalistov in glavnega nagrajenca. Vse izbrane fotografije bodo nagrajene in objavljene v naslednji številki Utripa, glavni zmagovalec pa bo prejel tudi 7-dnevno bivanje v izbranem počitniškem objektu ETI v prostem terminu.

v imenu uredniškega odbora
Sabina Pešec

Kazalo

Dan inovativnosti 2022	3
Termično-magnetni sprožnik z izboljšanim časovnim odzivom.....	4
Digitalna transformacija Skupine ETI	6
ETI z letom 2023 v novi podobi.....	7
Boj Davida z Goljatom	8
CIREC Srbija 2022.....	9
14. Dnevi inženirjev elektrotehnike na Hrvaškem	11
Talilni vložki za zaščito enosmernih polnilnih postaj.....	12
E-mobilnost: Hišne polnilnice – način 3.....	12
Konferenca Združenja slovenske fotovoltaike (ZSFV).....	14
Albina Garčević - nova direktorica računovodstva.....	15
ETI štipendira.....	15
ETI potrebuje kompetentne vodje na vseh ravneh	16
Andraž Pušnik - raziskovalec v aplikativnem razvoju stikal, večkratno nagrajeni inovator	17
Srečanje mladih sodelavcev.....	18
Varnost informacijskih tehnologij: Zakaj je varnost IT pomembna za podjetje?.....	19
MS Excel – upravljanje pripomb	20
OAS in interaktivna poročila	20
Pretvorba PDF dokumenta v MS Word dokument	21
Triki za uporabo aplikacij - Oracle Analytics Answers	22
Sindikat SKEI ETI.....	23
Slovenska bistrica, Pleše, Slavnik	24
Trst.....	25
Pohodi.....	26
Urnik rekreacije.....	27
Olga Ferk.....	27
Od maja do septembra 2022 so se upokojili	28
Poezija.....	29
In memoriam	30
Nagradna križanka.....	31
Vrednote.....	32

Časopis Utrip izdaja ETI, d.o.o. Izlake

Časopis izhaja četrtletno

Uredniški odbor: Matija Strehar, Jani Braune, Polona Škrinjar, Jernej Kovačič, Rosita Razpotnik, Tone Starc

Urednica: Sabina Pešec

Oblikovanje in tisk: grafex

Miran Dolinšek

Dan inovativnosti 2022

V okviru Dneva inovativnosti je Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) danes že dvajsetič zapored podelila nacionalna priznanja najbolj inovativnim podjetjem in inovatorjem v podjetjih in drugih organizacijah.

Rdeča nit letošnje podelitve je bila »Z inovacijami presegamo meje«. Nacionalno priznanje GZS za najboljše inovacije predstavlja najvišje priznanje inovativnim dosežkom slovenskih podjetij in s tem promocijo inovativnosti v Sloveniji. Podeljenih je bilo sedem zlatih, 23 srebrnih, 12 bronastih ter tri posebna priznanja za inovacijski izziv.

ETI je letos na nacionalnem nivoju sodeloval s tremi inovacijami ter prejel eno srebrno in dve bronasti priznanji.

Srebrna priznanja so prejeli:

Inovatorji: Lucjan Strehar, Admir Bajrić, Domen Janc

Za inovacijo: Termično-magnetni sprožnik z izboljšanim časovnim odzivom

Bronasta priznanja so prejeli:

Inovatorji: Samo Urbanija, Franci Ocepek, Jure Raspotnik, Simon Železnik, Damjan Strmljan Jano Grden in Simon Lebar

Za inovacijo: Razvoj novega mešalca in tehnologije za pripravo keramičnih mas za ekstrudiranje

Inovatorji: Andraž Pušnik, Franci Smrkolj, Sandi Klinc, Blaž Pleterski (ETI); Matej Vidmar, Darko Kocjančič, Alfio Krivičič, Boštjan Domjan, Franci Volarič (Hidria d.o.o. IA Kompetenčni center)

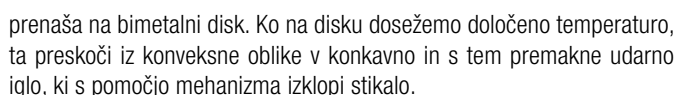
Za inovacijo: Industrializacija procesa FI-rele

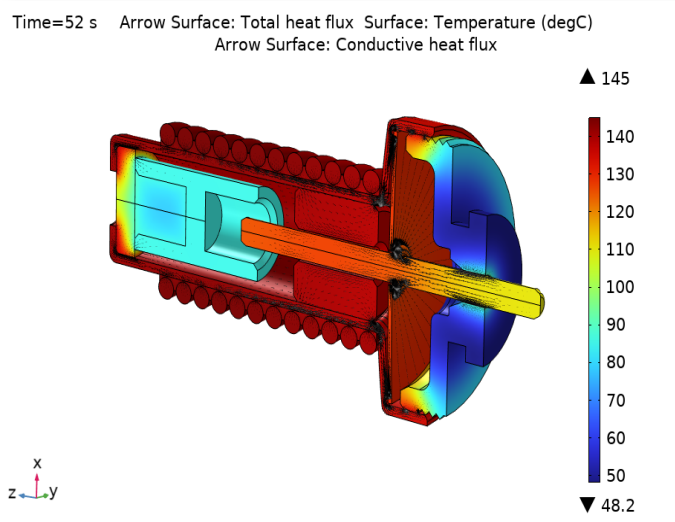
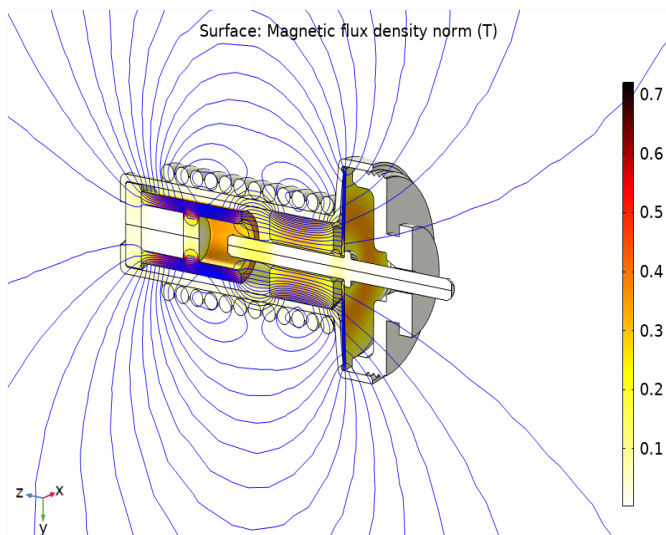
Vsem inovatorkam in inovatorjem iskreno čestitamo!

Termično-magnetni sprožnik z izboljšanim časovnim odzivom

V zaščitnih stikalih sta bimetalni sprožnik in elektromagnetni sprožnik navadno ločena. Bimetalni sprožnik ščiti električno inštalacijo in porabnika pred preveliko tokovno obremenitvijo in prekine tokokrog z zakašnivitvijo. Stikalo izklaplja s pomočjo bimetalnega traku, sestavljenega iz dveh kovinskih travkov, ki imata različne toplotne razteznostne koeficiente. Električni tok segreva bimetalni trak, ki se nato upogne in izklopi zaščitno stikalo. Elektromagnetni sprožniki pa ščitijo pred večjimi električnimi tokovi (npr. ob kratkem stiku), tako da morajo izklopiti tok brez zakasnitve. Ko se tok skozi tuljavo dovolj poveča, elektromagnetna sila, ki deluje na kotvo, pritegne udarno iglo, ki prek mehanizma izklopi stikalo. V standardu IEC 60898-1 (angl. Electrical accessories – Circuit-breakers for over-current protection for households and similar installations) so predpisane karakteristike, tokovi in zahtevani izklopni časi, ki narekujejo delovanje inštalacijskega odklopnika. **Kombiniran sprožnik združuje funkciji termičnega in magnetnega proženja.** Delovanje magnetnega dela je enako delovanju prej opisanega elektromagnetnega sprožnika, bimetalni element pa je v obliki diska integriran v isto ohišje. Toploto ustvarja električni tok, ki teče po žici navitja tuljave, ta pa se prek nosilnega lončka

Prednost kombiniranega sprožnika je, da je prostorsko varčen, saj ne potrebujemo dolgega bimetalnega traku z nosilcem, ki potrebuje tudi prostor za upogibanje. **Kombiniran sprožnik je univerzalen za vse nazivne tokove, razlikuje se samo po vzmeti kotve glede na karakteristiko zaščitnega stikala.** Za razliko od običajnega termičnega sprožnika pa kombiniranega ni treba »justirati«. Možna je tudi popolna avtomatizacija sestava.

Kombiniran sprožnik je v naših izdelkih prisoten vse od prevzema podjetja KOPP, kjer so sprožnik razvili in tudi uporabljali v svojih izdelkih. Skozi leta smo ga nato vključili v vse več naših izdelkov, zato je postal eden ključnih elementov stikalne tehnike, tj. ETIMAT P10, ETIMAT 1N, KZS-1M, KZS-2m2p in KZS-1M FN.

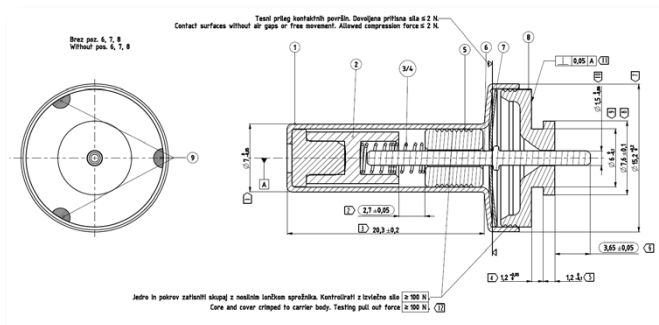
Težava obstoječega kombiniranega sprožnika, ki smo ga do nedavnega proizvajali v naši nemški proizvodnji, pa je prepočasen časovni odziv pri delovanju termičnega dela. Izklopi pri nižjih premočnih tokovih (električni tokovi med I3 ter I5) so relativno počasni in se nahajajo na zgornji meji dovoljenega časovnega intervala, predpisanega po standardu. To je posledica počasnega prenosa toplote, ki jo ustvarja električni tok v žici navitja tuljave in se prek aluminijastega lončka prenaša na bimetalni disk. Disk se tako posredno ogreva in je zato potrebno dalj časa, da doseže temperaturo preskoka. Posledica te pomanjkljivosti je velika termična obremenjenost ostalih sestavnih delov, ki jih je treba izdelati iz tehnično zmogljivejših in posledično dražjih materialov.

Cilj inovacije je bil pohitriti prenos toplote na bimetalni disk z enako zunanjo geometrijo sprožnika in enako količino ustvarjene toplote na navitju. Čeprav je bil sprožnik v preteklosti že večkrat osrednja tema različnih študij, ki so jih za nas pripravljale zunanje raziskovalne institucije, te nikoli niso prinesle želenega učinka. Velik korak h končni rešitvi smo naredili leta 2016 z nakupom programske opreme za simulacijo termodinamičnih in elektromagnetnih pojavov. Z uporabo simulacijskih modelov smo opazovali termično sliko in toplotne tokove znotraj

sprožnika pri različnih konstrukcijah, poiskali najustrežnejšo, ki smo jo nato večkrat izboljšali, in jo potrdili na prototipih. Kot najboljša rešitev se je izkazala uporaba t. i. plastičnega distančnika kotve, katerega naloga je pozicioniranje kotve znotraj sestava tako, da se ta nikjer po obodu ne stika z aluminijastem lončkom, na dnu sprožnika pa imamo zaradi uporabe izolacijskega materiala zmanjšan pretok toplote. Na račun povečanja kotve, ki je termično izolirana od lončka, smo lahko tudi zmanjšali maso jedra, ki jo po nepotrebnem segrevamo. S tem smo zmanjšali toplotni pretok v notranjost sprožnika, preusmerili toploto na bimetalni disk in pohitрили časovni odziv sprožnika pri prehodnih pojavih do 20 %. Spremenjena geometrija sestavnih delov in predvsem nov sestavni del pa so seveda vplivali na magnetne razmere znotraj sprožnika, zato so sledili novi preračuni in serije kratkostičnih testiranj. Izboljšali smo geometrijo kotve in na novo dimenzionirali vzmet kotve, da smo dobili ustrezne pragove magnetnega proženja.

Patentna prijava za izboljššan kombiniran sprožnik je bila leta 2017 pod nazivom »Izpopolnjen termično-magnetni prožilnik varnostnega električnega stikala« vložena na Uradu za intelektualno lastnino Slovenije pod številko P-201700157 (angl. Improved thermomagnetic actuator in a security electric switch). Patent je že veljaven v naslednjih državah: Slovenija, Hrvaška, Srbija, Severna Makedonija, Češka, Poljska, Avstrija, Švedska, Francija, Nemčija in Rusija.

Sama implementacija nove konstrukcije sprožnika v redno proizvodnjo in naše izdelke pa

se je pričela dve leti kasneje, tj. z investicijo v avtomatizirano linijo za novo generacijo inštalacijskih odklopnikov ETIMAT C25. Del avtomatizirane linije je tudi samostojen modul za izdelavo kombiniranega sprožnika, ki deluje neodvisno od preostale linije. Na modulu se tekom montaže izvajata meritvi dveh kritičnih dimenzij, ključni za delovanje sprožnika oziroma inštalacijskega odklopnika. Prva je meritev zračne reže med kotvo in jedrom, druga pa je pozicija udarne igle glede na pokrov sprožnika. Vključena statistična obdelava rezultatov meritev pa nam v realnem času podaja informacijo o sposobnosti proizvodnega procesa in o kakovosti izdelanih sprožnikov.

Trenutno se novi sprožniki predvsem vgrajujejo v novo generacijo inštalacijskih odklopnikov, ki pokriva nazivne tokove do 25 A, karakteristike B in C, v teku pa so že dejavnosti za validacijo sprožnika pri višjih nazivnih tokovih in razvoj dodatnih tipov. Pri tem nam bo v veliko pomoč znanje, ki ga je celotna ekipa pridobila v zadnjih letih. Ogromno število izdelanih analiz, simulacijskih modelov in testov nam daje podroben vpogled v delovanje kombiniranega sprožnika, posledično pa tudi inštalacijskega odklopnika, v katerega je sprožnik vgrajen.

Iztok Vozelj

Digitalna transformacija Skupine ETI

Ob koncu septembra smo prejeli sklep Ministrstva za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo, pri čemer smo bili obveščeni, da je celotni konzorcij prejel 2,2 MIO EUR nepovratnih sredstev na objavljenem razpisu digitalne preobrazbe gospodarstva (načrt za okrevanje in odpornost). Zato bi se na tem mestu še enkrat zahvalil celotni ekipi, s pomočjo katere smo sestavili prijavo projekta »Oblikovanje pametne tovarne na industriji 4.0 (OPTI 4.0)«. Celotni ocenjeni in upravičeni stroški konzorcija znašajo 5,9 MIO EUR, od katerih jih ETI, kot vodilni partner, planira malo več kot 3,8 MIO EUR.

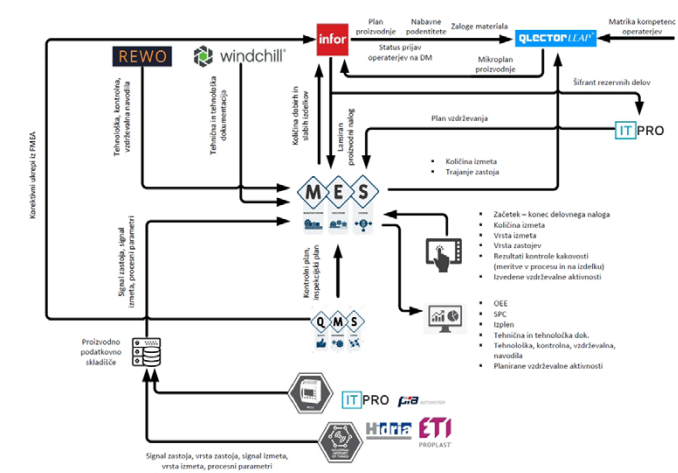
Tak uspeh na razpisu za ETI pomeni veliko priznanje, saj s tem dokazuje, da je eno izmed 20 najuspešnejših podjetij v slovenskem prostoru, ki so jim bila dodeljena ta sredstva. Tako smo tudi mi eno izmed podjetij, ki je uspešno in pod strogimi razpisnimi pogoji bilo zmožno v relativno kratkem času oblikovati konzorcij še z najmanj dvema partnerjema, poiskati skupni sinergijski učinek in definirati končne cilje projekta. Kot zanimivost naj poudarimo, da je bilo podjetje, ki je član našega konzorcija, vključeno tudi v drug konzorcij, ki pa na razpisu ni bil uspešen. Prav tako je bilo podjetje, s katerim sodelujemo, vključeno v nek drug konzorcij, pa tudi niso bili uspešni pri pridobivanju nepovratnih sredstev s strani ministrstva.

ETIju tako pripadajo sredstva v višini 1,2 MIO EUR, partnerjema pa preostali znesek. Partnerja bosta ta denar namenila za razvoj novih, prenovo oziroma dodelave obstoječih ETIjevih informacijskih rešitev, ki smo jih skupaj definirali v prijavi. S tem bomo ta sredstva, posredno prek teh opravljenih razvojnih aktivnosti, vrnil nazaj v ETI. Partnerja pa bosta s tem pridobila vpogled v delovanje velikega proizvodnega podjetja, dragocene izkušnje, dodatne kompetence in možnost samostojnega trženja dokazano preverjenih rešitev v industriji 4.0. Kljub temu, da smo na objavo rezultatov čakali pet mesecev, pa to ne pomeni, da smo medtem sedeli križem rok. Ekipa si je s sprejeto strategijo digitalne transformacije Skupine ETI in izdelavo načrta posameznih korakov zadala konkretne cilje, ki jih moramo realizirati v načrtovanem časovnem in finančnem obsegu. Dodaten motivator k realizaciji pa so zdaj vsekakor tudi prejeta finančna sredstva.

Izmed vseh projektov je daleč največji zalogaj implementacija t. i. MES sistema, angl. kratica za Manufacturing Execution System (Sistem za upravljanje proizvodnje), v Skupino ETI in na osnovi tega izdelava digitalnega dvojčka. Seveda se sočasno izvajajo tudi ostali projekti, ki so prav tako izredno pomembni za prihodni razvoj ter varnost podjetja. Na temo informacijske varnosti pa lahko več informacij pridobite s prebiranjem prispevka v tej in nadaljnjih številkah Utripa.

Pri projektu uvedbe MES sistema smo trenutno pri koncu prvega, ampak za prihodnje korake najpomembnejšega koraka izdelave načrta uvedbe sistema v naše podjetje – t. i. »Blueprinta«. Tukaj se na rednih tedenskih delavnicah analizirajo viri podatkov, način obstoječega poročanja, komunikacije med posameznimi stroji, linijami, podatkovne baze in oblike zapisovanja v te baze. Skupaj se analizirajo potrebe zaposlenih, kakšna so pričakovanja od sistema, katere informacije se zbirajo, na kakšen način, kam se prenašajo, na kakšen način je narejena obstoječa integracija z ERP sistemom Infor, odločevalskim sistemom OAS (BI) ... Gre za izjemno pomemben del projekta, katerega cilje je ne nazadnje tudi finančno ovrednotenje uvedbe ter točen popis posameznih nalog, kreiranje projektne časovnice, odgovornosti in zadolžitve tako ETI ekipe kot tudi zunanjih izvajalcev. Če bo šlo vse po zastavljeni časovnici, bomo prvi korak končali v oktobru in rezultate obravnavali na naslednjem sestanku usmerjevalne skupine projekta digitalne transformacije.

Res, da je uvedba MES sistema eden izmed največjih projektov zastavljene digitalne transformacije Skupine ETI, vendar pa so pomembni prav vsi projekti. Pri izvajanju le-teh pa nenehno stremimo k optimizaciji in poenotenju posameznih poslovnih funkcij in procesov v celotni skupini. Pri tem, če je le mogoče, uporabljamo standardne informacijske rešitve, zavedamo pa se, da je pri tako raznoliki postavitvi treba biti fleksibilen, in če se ne najde ustreznega rešitev na trgu, je treba razviti svojo. Pri razvoju le-teh pa vsekakor angažirati kompetentne zunanje sodelavce z dovolj široko ekipo svetovalcev oz. razvijalcev, da na koncu ne preidemo iz dežja pod kap.

Mag. Sabina Pešec

ETI z letom 2023 v novi podobi

Blagovna znamka (BZ) podjetja z vsemi pripadajočimi grafičnimi elementi je tudi na medorganizacijskem trgu postala pomemben del premoženja podjetja. Njena celotna grafična podoba (CGP), ki jo sestavljajo logotip, barve, pisave, ikonografija ipd., uporabniku omogoča takojšnjo prepoznavo BZ in orientacijo v sodobnem svetu, prenasičenem s prepodobnimi alternativami. Je tudi nosilec simbolne vrednosti, saj predstavlja skupek vseh vrednot, nazorov in idej, ki so za podjetje pomembne. Zaradi tega podjetja svojo CGP in predvsem logotip zelo redko drastično spreminjajo – to se zgodi le ob večjih disrupcijah. Kar pa ne pomeni, da so logotip in ostali grafični elementi zacementirani in večno nespremenljivi.

V zadnjih desetletjih so se tudi podjetja na medorganizacijskih (B2B) trgih začela zavedati, da lahko dobro upravljana BZ predstavlja ključen vir konkurenčnosti, saj omogoča diferenciacijo podjetja ter izdelkov glede na konkurente, viša vstopne ovire drugim morebitnim vstopajočim proizvajalcem ter kupcu zmanjša transakcijske in ostale potencialne stroške, povezane z napačno nakupno odločitvijo. Dobro upravljana BZ (še posebej, če gre za korporativno BZ oz. BZ podjetja) jasno simbolizira dolgoročno strategijo podjetja ter njegovo organizacijsko kulturo in vrednote, podpira korporativno komunikacijsko strategijo in kaže, da je organizacija sodobna tudi glede na uporabo grafičnega oblikovanja. Tehnologije in trendi grafičnega oblikovanja in komuniciranja se namreč z leti spreminjajo in CGP, vključno z logotipom, sodobnega podjetja mora temu slediti, sicer postane zastarela in začne komunicirati nekaj povsem drugega od tistega, kar bi si podjetje želelo.

Naš trenutni logotip in podoba znamke ETI, ki sta nam seveda vsem pri srcu in sta bila resnično odlično izdelana, sta stara skoraj 20 let. V času, odkar smo ju oblikovali, je naše podjetje zrastle v mednarodno skupino, nekajkrat povečalo obseg prodajnega asortimenta in storitev, razširilo obseg segmentov kupcev in nenazadnje naredilo velik preskok na tehničnem in proizvodnem področju. Na podlagi tega smo se odločili, da je v tem strateškem obdobju napočil trenutek, ko bo potrebno posodobiti identiteto in blagovno znamko ETI, da bo lahko v novi strateški zasnovi in novi grafični podobi bolje služila kot okvir za nadaljnjo rast skupine.

Oblikovali smo strateški projekt, znotraj katere smo si kot glavne cilje zastavili:

- Postaviti nov priročnik blagovne znamke, ki bo pomagal zagotoviti konsistentno vizualno podobo v vseh komunikacijskih kanalih skupine.
- Dopolniti in implementirati celoten nabor grafičnih elementov identitete blagovne znamke, ki bodo omogočali enotno, integrirano uporabniško / nakupno izkušnjo na vseh stičnih točkah.
- Nadgraditi strategijo digitalnega komuniciranja in vsebinskega marketinga ter premik od na podjetje osredotočenega (company centric) k na kupcu osredotočenemu (customer centric) trženjsko komuniciranje.
- Mapirati nakupno poti s končnim ciljem izboljšanja nakupne izkušnje.

Stari in novi logotip

Kot tak je ta projekt seveda sestavni del naše krovne strategije digitalne transformacije, s katero smo bili uspešni tudi na javnem razpisu digitalne preobrazbe gospodarstva, o čemer je v tej številki pisal že Iztok.

Na podlagi referenc smo oblikovali manjšo skupino potencialnih strokovnih zunanjih izvajalcev, ki smo jim poslali specifikacijo projekta. Po dveh krogih predstavitev idej in načinov dela smo se odločili za agencijo Yootree, ki se lahko pohvali z referencami kot so: Cockta, Lumenia, Krka in Petrol.

Z njihovo pomočjo smo najprej naredili analizo stanja v naši panogi, kar pomeni, da smo pregledali identitete blagovnih znamk in načine komunikacije ključnih konkurentov ter analizirali naše ciljne skupine, komunikacijske distribucijske kanale in interno kulturo. Začeli smo tudi že z opredelitvijo naših idealnih strank (buyer person), čaka pa nas še določitev trženjskega lijaka, s pomočjo katerega bomo nato nadgradili tudi naše spletne strani, da bodo v prihodnosti nudile še boljše uporabniško in v prihodnosti tudi nakupno izkušnjo. Na podlagi rezultatov omenjenih raziskav smo tako postavili novo identiteto blagovne znamke ETI, grafični oblikovalci iz Yootree-ja pa so za nas postavili tudi njeno novo celotno grafično podobo.

Nova podoba znamke ETI ohranja našo prepoznavno barvo, a je nadgrajena in zasnovana za bolj učinkovito, sodobno in enostavno uporabo v digitalnem, virtualnem in realnem okolju. V prihodnje se bomo svetu predstavili tudi z novim krovnim sloganom: »ETI. Preklopi na varno prihodnost.« (angleška različica: »ETI. Switch to a safe future.«). Ta slogan ima v primerjavi z obstoječim (ki je tudi zelo dober) tri prednosti oziroma tri izvaja tri dodatne komunikacijske funkcije:

- Najpomembnejša je ta, da nagovarja uporabnika, ga poziva (podobno kot Nike-jev legendarni Just do it) – kar v temelju predstavlja prej omenjeni premik na osredotočenost na kupca / uporabnika
- Poudarja vidik varnosti, ki je postavljen kot eden temeljnih USPjev podjetja
- Ni statičen povzetek stanja, ampak je dinamičen, usmerjen v prihodnost.

Oziroma, kot so zapisali v sami agenciji: »S tem sloganom podjetje predstavlja mednarodno usmeritev in pozicijo: zagotavljanje inovativnih elektrotehničnih izdelkov in storitev za varno prihodnost ljudi in hkrati poziva deležnike podjetja, da z izbiro znamke ETI preklopijo na prihodnost. **Varno prihodnost pametnih električnih omrežij, pametnih domov in e-mobilnosti.** Z dolgoletno Evropsko tradicijo in izjemnim portfeljem kakovostnih izdelkov, izdelanih skupin in inovativnih rešitev ETI že desetletja dokazuje, da je varnost vgrajena v vsak izdelek, delovni proces in material podjetja. Z novim pozicioniranjem in zgodbo znamke se bo ETI deležnikom in javnosti prvič predstavil kot **znamka prihodnosti, ki že danes nudi in razvija nove oblike kakovosti, varnosti in osredotočenosti na uporabnike.**«

Preново CGP znamke ETI bomo v podjetju izvedli postopoma do konca leta 2023, osveženi logotip znamke bo v uporabi že v zadnjih mesecih leta 2022. Zaposlene in interno javnost pa bomo sproti obveščali o novostih na področju razvoja znamke ETI preko Informatorja, info ekranov in seveda tukaj, v Utripu.

Primer oglasa v skladu z novo CGP

Domen Kos

Boj Davida z Goljatom

Na poslovnem parketu poteka nenehen boj za kupce. Razmerja moči so izrazito neenakomerno porazdeljena. Velike korporacije razpolagajo marsikdaj s skoraj neomejenimi viri, medtem ko imamo podjetja naše velikosti vire izrazito omejene in marsikdaj optimizirane do potankosti. Gre torej za poslovni model, kako z danimi viri poskušati doseči maksimalen izplen. Pa naj gre za razvoj izdelkov, kadre, prodajo, logistične procese ali, zelo konkretno, marketinške budžete.

Bom zelo ekspliciten. Goljat (velike korporacije) ima na voljo 100-milijonski marketinški budžet, tako da David (ETI) nima nobenih možnosti pri pariranju v klasičnih medijih pri recimo oglaševanju ali pa pri sejamskih nastopih. Z razvojem modernih tehnologij pa je najpomembnejše prizorišče boj za kupce postal internet. Tu pa se je Goljat znašel na parketu, kjer je velikost lahko celo slabost. V velikih sistemih se odločitve sprejemajo počasi, organizacija je toga, postopki so standardizirani do te mere, da to že lahko predstavlja zavoro. Na tem parketu smo Davidi okretnejši, se hitreje odzivamo in prilagajamo ter potrebujemo precej manj finančnih sredstev, da smo konkurenčni.

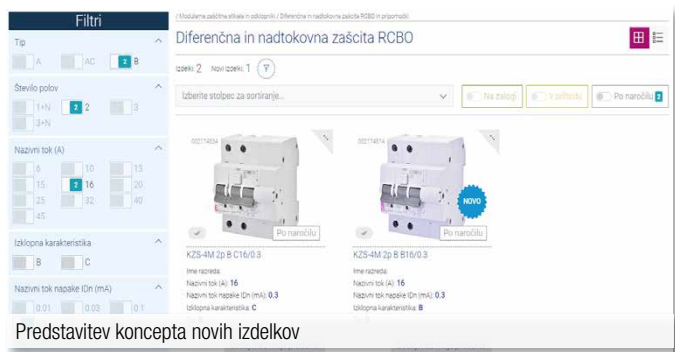
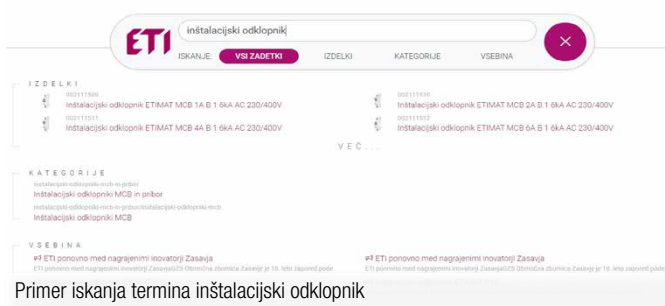
Z vso odgovornostjo si upam trditi, da naše podjetje s svojimi spletnimi stranmi ne samo parira velikanom naše industrije, temveč z našimi rešitvami uporabnikom nudi odlično uporabniško izkušnjo. Spletna stran je razvita na najnovejši platformi, odziva se izjemno hitro, integriran ima zelo intuitiven navigacijski sistem s podporo pametnega iskalnika, stran pa je tudi dizajnersko vsečna.

V začetku septembra smo izvedli precejšnjo nadgradnjo obstoječe spletne strani. Vse novosti so bile dodane izključno zaradi izboljšanja uporabniške izkušnje, ki je glavno merilo v svetu spletnih strani. Če je uporabniška izkušnja slaba, uporabniki večinoma spletno stran zaprejo in se ne vrnemo. To je primerljivo s tem, da kupec pride v trgovino, se razgleda, namršči in odide. Da bi se torej obiskovalec čim bolj počutil in se z zadovoljstvom vračal, smo uvedli sledeče novosti:

- Nov pametni iskalnik, ki ne išče več samo po produktni bazi, temveč po celotni vsebini spletnih mest. Gre za zelo napreden (deluje po principu Google iskalnika) način iskanja, kjer že ob samem vpisu besed iskalnik poišče rešitve tako med produkti, produktnimi skupinami, kot tudi po sami vsebini spletnih mest.
- Precej naprednejše, hitrejšo in dizajnersko dovršeno filtriranje in sortiranje izdelkov. Uvedba hitrega pregleda izdelkov.
- Uvedba primerjave med izdelki.
- Uvedba koncepta novih izdelkov. Izdelki, ki so v našem prodajnem programu novi, se tako tudi avtomatsko označijo na spletnih mestih.

Novosti je še precej več, opisal sem samo najudarnejše. V procesu priprave so že nove, ki bodo v veliki meri poenostavile navigacijo po PDF katalogih in pripomogle k boljši SEO optimizaciji (boljšemu rangiranju zadetkov iskanja v Googlu). Intenzivno se bomo ukvarjali s tem, da bo uporabnik lažje in hitreje prišel do informacij, ki jih potrebuje.

So področja, kjer David Goljata ne more premagati. In so področja, kot je uporabniška izkušnja na spletnih mestih, kjer lahko David zaradi svoje spretnosti, hitrosti in prilagodljivosti Goljatu zada zelo boleče udarce.

Miodrag Stojković

CIREC Srbija 2022

Nacionalni komite CIREC Srbija je organiziral 13. posvet o elektrodistribucijskih omrežjih Srbije, ki je ob regionalni udeležbi potekal od 12. do 16. septembra 2022 v Grand Hotelu v Kopaoniku v Srbiji.

CIREC je že več kot deset let mesto, ki združuje najvidnejše strokovnjake iz naše panoge. S pomočjo številnih okroglih miz in tehničnih analiz imamo priložnost, da se bolje spoznamo. Nadvse koristna je tudi izmenjava znanja o novih dosežkih in njihovi uporabi.

Letos smo od združenja CIREC prejeli priznanje za neprekinjeno sodelovanje.

Na enem mestu se tako srečujejo proizvajalci, predstavniki distribucijskih in javnih podjetij, projektanti, izvajalci in seveda trgovci. Imamo priložnost v živo predstaviti naš prodajni portfelj in se srečati z večino naših sodelavcev. Nekako smo bili vsi željni pogovora, novih idej in nenazadnje kakovostnega časa, ki ga vedno preživimo skupaj.

Letos smo pripravili za vsakogar nekaj. Osrednja tema je bila zelena energija, za kar smo imeli izdelane rešitve in posebej za to priložnost pripravljene kataloge. Znanje, ki ga imamo o tem področju, je občudovanja vredno, prav tako tudi naš inženir Marko Grabež, ki je suvereno odgovarjal na vsa vprašanja. Odlična novica je, da lahko ta program zdaj izvajamo iz skladišča v Srbiji.

Predstavnike distribucijskih podjetij je zanimala predvsem nova različica varovalk VVC. Prevladujoče tehnične zmogljivosti našega izdelka so bile pozitivno sprejete. Od nas se pričakuje, da bomo, tako kot smo bili v preteklih 15 letih, vodilni na področju varovalk, kar smo ob tej priložnosti s kakovostno tehnično predstavitvijo tudi potrdili.

Za projektante smo imeli pripravljene programske rešitve. Prihod Aleksandra Čilenška v Srbijo v zadnjih nekaj letih nam veliko pomeni. Z novim tržnim segmentom nam je uspelo razviti poslovanje tudi v tej smeri. Aca je razširil naše znanje v tej smeri in odzivi naših sodelavcev so pozitivni, ko vidijo, da smo napredovali tudi na tem področju.

K nam prihaja vse več izvajalcev. Tako je bilo tudi na tem srečanju CIREC. Navdušujejo tehnične rešitve, ki smo jih uporabili v omarah, v katerih je naša oprema. Zaupanje, ki ga imajo pri sodelovanju z nami, je odlična referenca za prihodnje projekte.

Trgovce sta po pričakovanjih najbolj zanimala novo krmilno stikalo in logistika pri dostavi blaga. Na ta vprašanja smo bili pripravljeni in najboljša novica je ta, da smo obdržali vse vodilne trgovce, ki še naprej sodelujejo z nami.

Z distributerji smo imeli resne in kakovostne sestanke, pri čemer je poseben pečat dal direktor Jure Pišek. Podpisali smo pomembne pogodbe, ki nam bodo v obdobju, ki je pred nami, prinesle mir in stabilnost. Z novimi prodajnimi programi smo uspeli razširiti prodajni portfelj.

Za kakovosten marketinški nastop, skrb za stojnico in milijon nevidnih podrobnosti je bila zadolžena naša sodelavka Violeta Najdanović. Poleg tega, da je inženirka, je poskrbela tudi za organizacijo trženjskega nastopa na srečanju CIREC. Seveda pa je bila vsem našim gostom tudi odlična gostiteljica.

Dodela priznanja za kontinuitet u radu

ETI Tim

Za izjemno kakovosten digitalni marketing, ki ga imamo zadnji dve leti, je v veliki meri zaslužen naš inženir Uroš Terzić. Priprava in objava je potekala odlično, prav tako vsa logistika med srečanjem CIREC in po njem. Dejstvo, da imamo prepričljivo največ sledilcev na družbenih omrežjih, je velika referenca.

Za konec mi dovolite še osebno mnenje. Celotna predstavitev je bila kakovostno in »šolsko« izvedena. Res je bilo dobro. Meni pa je bil najbolj všeč nasmeš na naši stojnici. Izhaja iz vseh nas, saj delamo z veliko energije in veliko ljubezni. Naši sodelavci to občutijo in to je le eden od razlogov, zakaj sodelujejo z nami. In da: nam je mar!

Miodrag

Otvorjanje Konferencije

Miodrag Stojković

CIREC Srbija 2022

Nacionalni komitet CIREC Srbija organizovao je 13. Savetovanje o elektrodistributivnim mrežama Srbije, sa regionalnim učešćem, od 12-16. septembra 2022, Grand Hotel, Kopaonik, Srbija.

Već više od deset godina CIREC je mesto gde se okupljaju najstručniji inženjeri iz naše branše. Kroz brojne panele i tehničke analize imamo priliku da se bolje upoznamo. Korisna nam je i razmena znanja o novim dostignućima i primeni istih.

Ove godine smo od CIREC – a dobili priznanje za kontinuitet učestvovanja.

Na jednom mestu se sreću proizvođači, predstavnici distribucije i javnih preduzeća, projektanti, izvođači i naravno trgovci. Kroz živu reč imamo priliku da predstavimo naš prodajni portfolio i da se vidimo sa većinom saradnika. Nekako smo svi bili željni priče, novih ideja i na kraju kvalitetnog vremena koje uvek provedemo zajedno.

Ove godine smo imali spremno za svakog ponešto. Fokus je zelena energija gde smo imali gotova rešenja kao i kataloge specijalno pripremljene za ovu priliku. Imponuje znanje koje imamo iz ove oblasti, a pre svih naš inženjer Marko Grabež koji je spremno odgovarao na sva pitanja. Lepa vest je da sada ovaj program radimo sa lagersa u Srbiji.

Predstavnik distribucije je posebno zanimala nova verzija VVC osigurača. Dominantne tehničke performanse koje ima naš proizvod naišle su na veliko odobravanje. Od nas se i očekuje da budemo kao i prethodnih 15 godina lideri na programu osigurača što smo kvalitetnim tehničkim predstavljanjem ovom prilikom i potvrdili.

Za projektante smo imali spremljena softverska rešenja. Dosta nam znači dolazak Aleksandra Čilenšeka u Srbiju zadnjih par godina. Uspeli smo da kroz novi tržišni segment razvijemo poslovanje i u ovom pravcu. Aca nam je proširio znanje u ovom pravcu, a naši saradnici dosta lepo reaguju kad vide da smo i u ovom delu napredovali.

Izvođači nam sve više dolaze. Tako je bilo i na ovom CIREC – u. Imponuju tehnička rešenja koja smo primenili kroz ormane koje smo popunili sa našom opremom. Poverenje koje imaju u saradnji sa nama je velika referenca za buduće projekte.

Trgovce je očekivano najviše zanimala nova fidova sklopka kao i logistika oko isporuke robe. Bili smo spremni na ova pitanja i najbolji podatak je da smo zadržali sve vodeće trgovce da i dalje rade sa nama.

Imali smo ozbiljne i kvalitetne sastanke sa distributerima gde je poseban pečat dao Direktor Jure Pišek. Potpisani su važni ugovori koji će nam doneti mir i stabilnost u periodu ispred nas. Uspeli smo i da proširimo prodajni portfolio kroz nove programe.

Za kvalitetan marketinški nastup, brigu oko štanda i milion detalja koji se ne vide bila je zadužena naša kolegnica Violeta Najdanović. Pored toga što je inženjer, sada je bila i u ulozi organizacije za marketinški nastup na CIREC – u. Naravno, bila je i sjajna domaćica za sve naše goste.

Naš štand

Bilo je preko 700 učesnika

Vrlo kvalitetan digitalni marketing koji imamo zadnje dve godine su u velikoj meri zasluga našeg inženjera Uroša Terzića. Priprema je bila kroz objave odlično urađena kao i sva logistika tokom i nakon CIREC – a. Podatak da na društvenim mrežama imamo ubedljivo najviše pratioca je velika referenca.

Na kraju, dozvolite mi lični trenutak. Sve je bilo školski i kvalitetno urađeno na ovom predstavljanju. Bilo je baš dobro. Ono što se meni najviše dopalo je osmeh na našem štandu. On potiče od svih nas jer sa velikom energijom i velikom ljubavlju radimo. Naši saradnici to osećaju i to je samo jedan od razloga zbog koga sarađuju sa nama. I da: nama je stalo.

Sportske aktivnosti

Naš štand je jedan od najposećenijih

Kristijan Vlašić

14. Dnevi inženirjev elektrotehnike na Hrvaškem

Štirinajsti Dnevi inženirjev elektrotehnike (DIE) so letos od 29. septembra do 1. oktobra ponovno potekali v čudovitem hotelu Olympia Sky v Vodica. V preteklih trinajstih letih je bilo največ udeležencev prijavljenih leta 2021 na 13. Dnevi inženirjev elektrotehnike, in sicer kar 638. Ko pa prištejemo še sponzorje, pokrovitelje, goste, predavatelje in predstavnike razstavljalcev, je bilo vseh udeležencev več kot 750.

Letošnje DIE so zaznamovale nove rekordne številke prijavljenih udeležencev, ki jih je bilo prek 800; če prištejemo še sponzorje, pokrovitelje, goste, predavatelje in predstavnike podjetij razstavljalcev, pa lahko rečemo, da jih je bilo prek 1000.

Ob tej rekordni udeležbi je na 14. DIE sodelovalo tudi podjetje ETI Hrvaška, ki je na svojem razstavnem prostoru imelo vrsto predstavitev ter obenem nadaljevalo sodelovanje s Hrvaško zbornico inženirjev elektrotehnike, ki se je pričelo že leta 2017 na 10. DIE, ki so potekali v Pulju. Poleg podjetja ETI Hrvaška so na prireditvi sodelovala tudi štiri sponzorska podjetja ter 21 razstavljalcev.

V izbranih 19 referatih dvodnevne strokovne srečanja je zajetih veliko tem, pomembnih za delo inženirjev elektrotehnike, tako projektantov in nadzornih inženirjev kot tudi vodij gradenj in vodij del. Že na 12. DIE smo prvič sodelovali s strokovnim referatom, ki ga je podal mag. Franc Jenko, in tudi letos je bil naš mag. Borut Drnovšek s svojim referatom na temo »Prava izbira diferencialne zaščite za polnilnice električnih vozil za stanovanjske objekte« med izbranimi strokovnimi referati.

Tema našega letošnjega referata in tudi razstavljeni izdelki so sledili novim trendom na področju polnilnic za električna vozila in potrebne zaščite za omenjene izdelke. Rekordni obisk 14. DIE je bil tudi na našem razstavnem prostoru ter veliko zanimanje tako za navedeno FID-zaščito kot za razstavljene in predstavljene izdelke. Moramo poudariti, da so naša prizadevanja še posebej prišla do izraza z obiskom našega regijskega direktorja g. Jureta Piška.

S 14. DIE nosimo izjemno pozitivne izkušnje, zato se bomo tudi naslednje leto, na 15. DIE, predstavili z našimi inovacijami.

Razstavni prostor ETI

Hrvaška prodajna ekipa, okrepljena s predstavniki iz Slovenije

Kristijan Vlašić

14. Dani inženjera elektrotehnike u Hrvatskoj

14. DIE održani ove godine ponovno u prekrasnom hotelu Olympia Sky u Vodicama u vremenu od 29.rujna do 01.listopada 2022. U ovih 13 godina, najveći broj sudionika prijavljenih sudionika je bio 2021. na 13. Danima inženjera elektrotehnike gdje su bila 638 sudionika s plaćenim kotizacijama, a kada tome pridodamo sponzore, pokrovitelje, goste, predavača i predstavnike tvrtki izlagača bilo je više od 750 sudionika.

Ovogodišnje izdanje DIE je postavilo nove rekordne brojke što se tiče prijavljenih sudionika kojih je bilo preko 800 te ako pridodamo sponzore, pokrovitelje, goste, predavače te predstavnike tvrtki izlagača možemo reći da je bilo preko 1000 sudionika.

U ovoj rekordnoj posjećenosti na 14. DIE je izlagao i ETI Hrvatska sa svojim izložbenim štandom te nastavio niz izlaganja i suradnje s Hrvatskom komorom inženjera elektrotehnike koja je počela 2017. godine na 10. DIE koji su se održali u Puli. Uz ETI Hrvatsku su prisustvovala još četiri kompanije kao sponzori te 21. izlagač.

U odabranih 19 referata dvodnevno stručnog okupljanja obuhvaćene su mnoge teme značajne za rad inženjera elektrotehnike, kako projekatanta i nadzornih inženjera, tako i inženjera voditelja gradnje i voditelja radova. Kako smo na 12. DIE po prvi put imali stručni referat kojeg je održao M. Sc. Franc Jenko i ove godine je naš M. Sc. Borut Drnovšek sa svojim referatom na temu "Pravi odabir diferencijalne zaštite kod punjača električnih vozila za stambene objekte" bio među odabranim stručnim referatima.

Tema našeg ovogodišnjeg referata kao i izložbeni primjerci na izložbenom prostoru su pratili nove trendove punjača elektro vozila te potrebne zaštite za navedene proizvode. Rekordna posjeta 14. DIE je bila i na našem izložbenom prostoru te uz veliki interes i zanimanje kako referirane FID zaštite tako i proizvoda koje smo izložili i prikazali. Moramo naglasiti da je naš trud na izlaganju došao još više do izražaja uz posjet našeg regionalnog direktora gosp. Jure Piška.

Vrlo pozitivna iskustva nosimo s 14. DIE te nastavljamo i slijedeće godine s prezentiranjem novih inovacija za 15. DIE.

Dobrodošlica za sve posjetitelje uz našeg Josipa

Anže Jerman

Talilni vložki za zaščito enosmernih polnilnih postaj

E-mobilnost je izraz, s katerim se dandanes srečujemo na vsakem koraku. Trendi in razvoj tehnologij, ki jih narekuje »brezemisijska družba«, gredo v elektrifikacijo na vseh področjih, prav tako na področju mobilnosti. ETI prispeva svoj delež k »brezemisijskim tehnologijam« pri razvoju polnilnic za električna vozila. Svoj tržni delež iščemo na področju enosmernih polnilnic visokih moči, osredotočeni na zaščito enosmernih tokokrogov.

Polnilnice za električna vozila se v grobem delijo na AC in DC način polnjenja. Prve boste običajno našli ob stanovanjskih ali poslovnih zgradbah ... Druge pa se običajno nahajajo ob bencinskih servisih in ob avtocestnih postajališčih. Tehnično gledano, je glavna razlika med AC in DC polnilnimi postajami, kot že zapisano, način pretvorbe in vrsta napetosti, s katero polnimo električna vozila. Pri AC polnilnicah se vozilo polni z izmenično napetostjo in nato v vozilu pretvori v enosmerno. Pri DC polnilnicah pa se napetost pretvori že v sami polnilnici in nato vozilo polni z enosmerno napetostjo. Glede na vrsto napetosti je razlika tudi v nazivni moči polnjenja. AC polnilne postaje ob stanovanjskih zgradbah nazivnih moči nekje do 11 kW, za poslovno uporabo do 50 kW. Stvari se hitro obrnejo pri DC polnilnih postajah, kjer so moči polnjenja nekaj sto kW, lahko tudi do 600 kW. Te polnilnice delujejo na enakem napetostnem nivoju kot električna vozila, torej do 1000 V DC. In tukaj se pojavi potreba po zaščiti enosmernih tokokrogov.

V ETI-ju smo prepoznali enosmerne polnilne postaje kot tržno zanimive, saj gre v glavnem za zaščito enosmernih tokokrogov visokih moči. Zato smo ustvarili novo blagovno znamko talilnih vložkov, imenovano »Charger fuse«.

»Charger fuse« talilni vložki so razviti za zaščito enosmernih tokokrogov napetosti do 1000 V DC in nazivnih tokov do 600 A. Običajno gre za talilne vložke posebnih dimenzij in priključnih kontaktov, saj se je treba prilagoditi kupčevim zahtevam za priključitev v aplikacijo. Pomembno je, da so talilni vložki razviti v čim kompaktnjšem ohišju, kar je za končnega kupca pomembna lastnost.

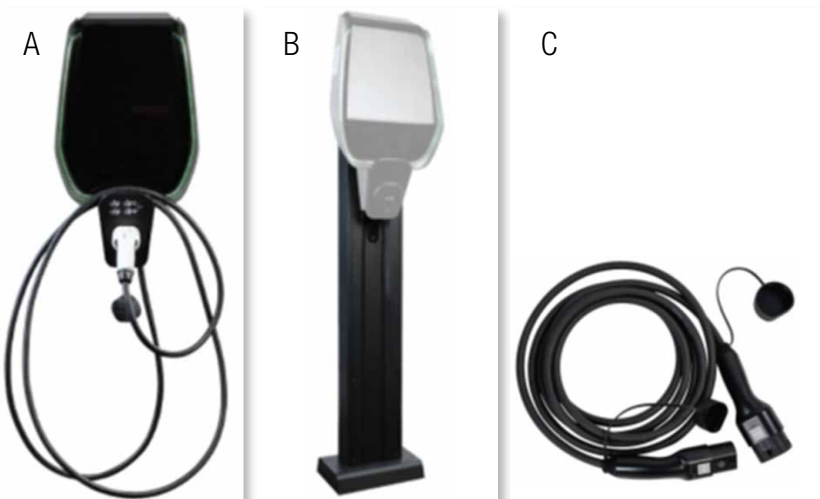
Ker gre pri enosmernih polnilnicah za zaščito visokih moči, je ena izmed pomembnih lastnosti talilnih vložkov poleg izklopne zmogljivosti tudi minimalna izklopna zmogljivost, ki jo je talilni vložek spodoben prekiniti. Talilni vložki so v polnilnicah običajno povezani zaporedno skupaj s kontaktorjem. Kontaktorji ne zagotavljajo zanesljive zaščite za visoke izklopne zmogljivosti, zato se morajo karakteristike kontaktorja in talilnega vložka prekrivati. »Charger fuse« talilni vložki s karakteristiko celotnega območja in minimalno izklopno zmogljivostjo dvakratnika nazivnega toka to zahtevo izpolnjujejo.

Aleksander Cilenšek

E-mobilnost: Hišne polnilnice – način 3

Kot najučinkovitejši in najvarnejši način polnjenja električnih avtomobilov za uporabo doma je izmenični način 3 (angl. AC mode 3) po standardu IEC 61851-1, 1-fazni ali pa 3-trifazni priklop z različno močjo. Če si zamislimo hišno stensko (angl. wallbox) polnilnico s fiksnim kablom in vtičem tipa 2 (slika 1, A), se nam že takoj pojavi vprašanje, kako polnilnica sporoči avtomobilu, koliko toka lahko »vzame« za polnjenje baterije, da ne preobremenimo hišnega priključka ali električne inštalacije, in kako polnilnica zazna, kdaj je avtomobil priključen in ali se sploh polni? V ta namen je na vtiču komunikacijski pin z oznako CP (angl. control pin). Po tem pinu polnilnica prek napetostnih nivojev (uporovni delilnik v avtomobilu) zaznava, ali je avtomobil priključen, pripravljen na polnjenje, in status polnjenja. Hkrati pa se po njem prenaša PWM-signal, ki s širino impulza (angl. duty cycle) sporoča avtomobilu, koliko toka lahko vzame (slika 2). Napetostni nivoji in širine pulzov so natančno določeni v standardu IEC 61851-1. Na trgu so hišne polnilnice s fikсно nastavljenim tokom polnjenja ali pa dinamične. Dinamične so lahko povezane s števcem električne energije ali pa s tokovnim merilnim transformatorjem, ki meri celotno porabo na hišnem priključku, da sproti uravnava tok polnjenja v izogib preobremenitvam in neželenim izklopom.

Pri javnih polnilnicah z načinom 3 (slika 1, B), kjer uporabnik

Slika 1: Primer hišne (A) in javne (B) stenske polnilnice po načinu 3, prenosni kabel tipa 2 (C) za priklop na izmenično javno polnilnico

prikluči električni avtomobil s prenosnim kablom (slika 1, C), pa mora polnilnica zaznati kapaciteto kabla, da ga ne preobremeni. Na trgu so namreč kabli za različne kapacitete (moči) polnjenja, npr. 3,7, 7, 11 in 22 kW. Na teh polnilnicah se navadno nahaja vtičnica tipa 2 z zaklepom, kajti prosti kabel zunaj na prostem predstavlja preveliko tveganje zaradi poškodb ali kraje, saj vsebuje dragoceni baker. Polnilnica »potipa« kapaciteto kabla prek namenskega pina PP, kjer je vezan upor na ozemljitev. Ta upor določa največji dovoljeni tok polnjenja, da kabel ni preobremenjen. Vrednosti uporov in njihov pomen so ravno tako določeni v standardu (IEC 61851-1). Na sliki 3 vidimo razporeditev pinov za vtič tipa 2 po IEC 62196-2. Pri hišni polnilnici s fiksnim kablom bo na vtiču prisoten pin CP, na samostojnem kablju, namenjenem za priklop na javno polnilnico, pa pin PP, lahko sta tudi oba. V primeru 1 faznega sistema sta pina L2 in L3 prazna. Zaradi komunikacijskih pinov CP in PP je v kablju prisoten še pomožni vodnik za komunikacijo, zato ne zadostuje standardni 1-fazni (3-žilni) ali pa 3-fazni (5-žilni) kabel. Dokler polnilnica ne zazna, da je avto priključen in pripravljen na polnjenje, v kablju in vtiču ne sme biti napetosti. Polnilnica mora tudi nemudoma ob zaznavi konca polnjenja ali pa ob nenadni prekinitvi tokokroga izključiti napajanje v času manj kot 100 ms. Za komunikacijo z električnim avtomobilom in za upravljanje/nadzor polnjenja je v polnilnici vgrajen namenski EVSE-kontrolni rele, ki deluje v skladu s določili po standardu IEC 61851-1.

Poleg zaščite s takojšnjim izklopom iz omrežja pa standard zahteva tudi diferenčno tokovno zaščito z občutljivostjo 30 mA, ki pa mora biti najmanj tipa A z dodatno zaščito zaznave do 6 mA DC diferenčnega toka ali pa tipa B. Diferenčna tokovna zaščita je lahko tudi kombinacija na primer s tipom A predhodno zaščitene električne inštalacije in dodatne diferenčne zaščite 6 mA DC v polnilnici. Marsikateri proizvajalec polnilnic z načinom 3 ima rešitev zgolj z dodano elektronsko detekcijo 6 mA DC in izklopom prek kontaktorja ali releja, ko EVSE-kontrolnik zazna napako.

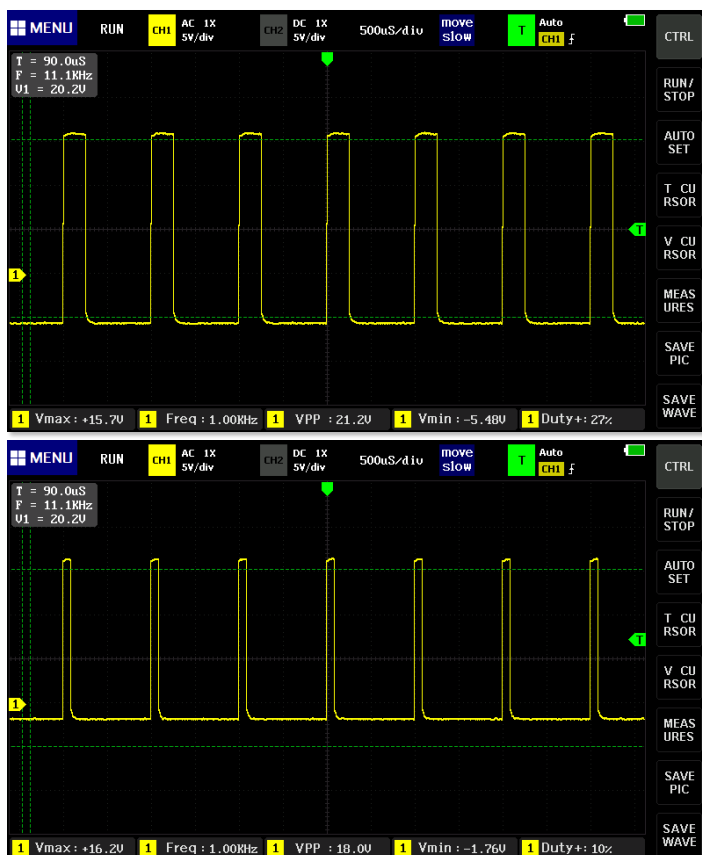
Na sliki 4 je primer poenostavljene električne sheme, na vhodu v polnilnico je diferenčno stikalo RCCB EV tipa (F1), ki mu sledita inštalacijski kontaktor (K1) in EVSE-kontrolni rele (K3) po IEC 61851-1. V shemo bi lahko dodali še RFID-čitalnik, ki ob prepoznavi uporabnika dovoli polnjenje, časovni rele, ki ga inštalater lahko nastavi na delovanje v času poceni električne tarife, komunikacijski modul, števec električne energije, prenapetostno zaščito, kontrolnik napetosti itd.

Za zaključek pa pogledimo, kaj nas na področju razvoja hišnih polnilnic lahko čaka v prihodnje. Na trgu se že sedaj pojavljajo t. i. pametne (smart) polnilnice, ki imajo vgrajeno podporo za komunikacijski protokol OCPP (angl. open charge point protocol). Ta protokol naj bi omogočal daljinsko upravljanje polnilnice za polnjenje na zahtevo uporabnika, elektrodistribucije ali pa sistema za nadzor energijskih tokov (angl. power management system). V nekaterih državah so na voljo tudi državne subvencije, pogojene s podporo temu protokolu, npr. v Veliki Britaniji. Vse več pa se govori tudi o dvosmernih polnilnicah, kjer električni avtomobil lahko postane zalogovnik energije. Tu obstajata dva načina:

- vehicle to home (V2H), dvosmerni pretok energije med električnim avtomobilom in gospodinjstvom,
- vehicle to grid (V2G), dvosmerni pretok energije med električnim avtomobilom in električnim omrežjem.

Ob tem se kmalu začnejo odpirati nova vprašanja, kot je smiselnost nenehnega pretvarjanja AC/DC in DC/AC ter s tem povezanih izgub. Morda pa v bitki Tesla/Edison vendarle še nimamo dokončnega zmagovalca in se bo v naših domovih kaj kmalu pojavil tudi enosmerni tokokrog.

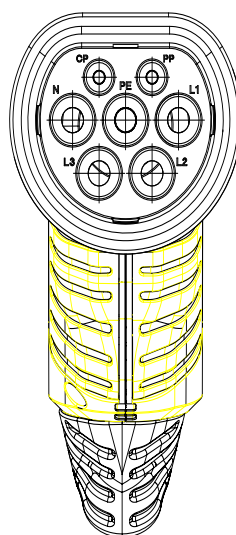
Vir: ETI Leaflet: EV_smart_charger.pdf

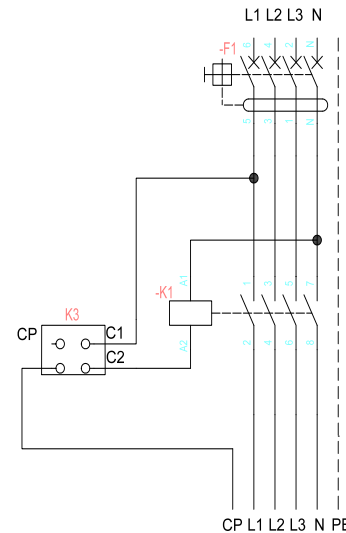
Slika 2: PWM-signal na pinu CP, zgoraj za 16 A (duty cycle = 27 %), spodaj za 6 A (duty cycle = 10 %)

Način	Način 2	Način 3	Način 3	Način 4
Moč polnjenja	3,7 kW	11 kW	22 kW	150 kW
Napetost/ tok	230V / 16A	400V / 16 A	400V / 32A	do 1000 V DC
Čas polnjenja	20 ur	7 ur	3,5 ure	0,5 ure

Pri DC polnjenju moč ni konstantna, odvisno od temperature in napolnjenosti baterije Tesla model S 75kWh

Slika 3: Vtič tipa 2 za način polnjenja 3

Slika 4: Poenostavljena električna shema polnilnice

Viktor Martinčič

Konferenca

Združenja slovenske fotovoltaike (ZSFV)

V sklopu prireditev letošnjega mednarodnega obrtnega sejma (MOS) v Celju, ki je potekal od 14. do 18. septembra 2022, je bila organizirana tudi konferenca ZSFV, kjer so vodilni strokovnjaki na področju fotovoltaike v Sloveniji iskali odgovor na vprašanje, kako s sončnimi elektrarnami povečati energetske neodvisnosti. Priložnosti in izzivov na tem področju je veliko.

Za začetek naj nekoliko podrobneje predstavim ZSFV. Združenje, ki je bilo ustanovljeno leta 2011, predstavlja najpomembnejše združenje na področju fotovoltaične industrije v Sloveniji.

ZSFV je prostovoljno združenje pravnih oseb, ki delujejo na različnih področjih fotovoltaike, njegov namen pa je na območju Republike Slovenije širiti zavest in nova spoznanja s področja raziskav in razvoja ter uporabnih znanj fotovoltaike.

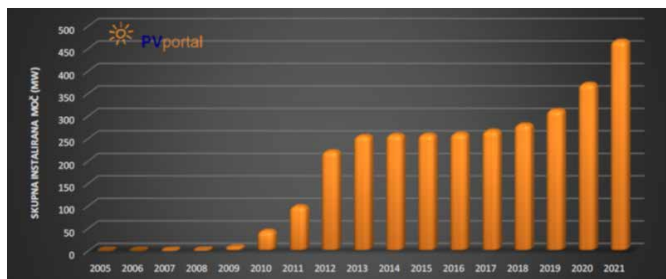
Združenje skrbi za hitrejši razvoj fotovoltaike in implementacijo standardizacije, predlaga nove standarde, analizira in poroča o razmerah na tujih trgih, ščiti domači trg pred tehnološko nekonkurenčnimi izdelki in storitvami, ki bi utegnili zavirati razvoj panoge doma, skrbi za dolgoročno vizijo panoge, želi Sloveniji zagotoviti ustreznega sogovornika, ki bo lahko čim bolj nevtralen svetovalec pri strateških odločitvah v političnem, finančnem, znanstvenem in drugih sektorjih, podpira organizacijo strokovnih razpravljalnih zborov, seminarjev in predavanj, ureja in izdaja publikacije ter povečuje zanimanje zasebnega sektorja in širše splošne javnosti za uporabo fotonapetostnih tehnologij.

ETI, d.o.o., je eden od ustanovnih članov, prisotna pa so tudi vodilna podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z montažo sončnih elektrarn, na primer SOL NAVITAS, ENERSON, PLAN-NET, ERASOL, SONCE Energija, NGEN in GEN-I SONCE, in še nekaj drugih, ki so tako ali drugače povezani s področjem fotovoltaike, na primer Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani.

Energetska kriza, katere prihodu smo pričeli v zadnjem obdobju, je jasno pokazala, kako zelo pomembna je energetska neodvisnost za državo, podjetja, javne zavode in gospodinjstva. Slovenija ima v sončnih elektrarnah največ potenciala za energetske neodvisnosti. Kakšen je ta potencial? Kako pripravljeni smo, da udeležimo ambiciozne cilje? Kaj prinaša nova zakonodaja? Je pričakovati dodatne spodbude in v kakšni obliki? Kaj prinaša nov model omrežnin in kako je na vse te izzive pripravljeno omrežje?

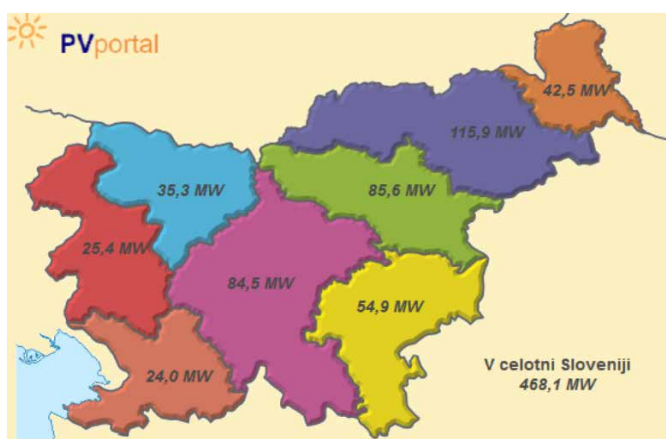
Na letošnji konferenci ZSFV, ki je bila tudi letos spremljavalni dogodek sejma MOS v Celju, so predstavili kar nekaj odgovorov na zgoraj zastavljena vprašanja. Od uveljavljenih predavateljev smo iz prve roke izvedeli, kako lahko energetske neodvisnosti in znižanje stroškov dosežemo s sončnimi elektrarnami, kaj pripravlja država na strani spodbud za investicije v fotovoltaike, kako smo pripravljeni na izzive in kaj moramo še storiti.

Ključni strokovnjaki in predstavniki pristojnih institucij in sektorja so odgovarjali

na vprašanja udeležencev in iskali rešitve za izzive, s katerimi se sektor sooča, saj to neposredno vpliva na vse nas kot potencialne investitorje v sončne elektrarne. Predstavljeno je bilo, kako so se projektov skupnostnih elektrarn že lotili v nekaterih občinah in kakšen potencial predstavlja sončna energija za energetske neodvisnosti Slovenije.

Konferenco je odprl g. Bojan Kumer, minister za infrastrukturo, sledile pa so strokovne predstavitve, in sicer Vloga in potencial FV pri doseganju energetske neodvisnosti (prof. dr. Marko Topič, UL FE, letošnji prejemnik evropske nagrade Alexander Edmond Becquerel za izjemne dosežke v fotovoltaiki), Kaj v sektor FV prinašajo zakonodajne spremembe (predstavnik MZI), Nov sistem subvencij (Borut Žnidarič, vodja službe za okoljske mehanizme, Borzen), Priložnosti in izzivi FV sektorja: primer velikih sončnih elektrarn (Primož Tručl, ZSFV), Kaj prinaša nov omrežninski model (David Batič, AGEN) in Umeščanje sončnih elektrarn v omrežje (prof. dr.

Boštjan Blažič, UL FE).

Nekaj podatkov o slovenskem fotovoltaičnem trgu:

- V Sloveniji je nameščenih 18.322 sončnih elektrarn, od tega je bilo leta 2021 nameščenih 6307 novih elektrarn s skupno močjo 95 MW.
- Skupna moč vseh sončnih elektrarn v Sloveniji je 466 MW.
- Slovenske sončne elektrarne letno proizvedejo 453 GWh električne energije.
- Delež proizvedene električne energije iz sončnih elektrarn je leta 2021 znašal 3,5 %.
- Zanimiva je porazdelitev lokacij sončnih elektrarn po regijah – vodilni sta Podravska in Celjska regija.

Albina Garčević

Nova direktorica računovodstva

Poleti se je našemu kolektivu pridružila Albina Garčević, ki je s septembrom prevzela mesto direktorice računovodstva skupine ETI.

1. Lahko na kratko opišete svojo izobraževalno in poklicno pot ter pomembnejše dosedanje dosežke?

Študijsko pot sem začela na Ekonomsko poslovni fakulteti v Mariboru, kjer sem diplomirala in zaključila univerzitetni študij smeri računovodstvo in revizija. Že iz osnovne in srednje šole sem oboževala števila in z njimi povezane učne predmete, kot so matematika, statistika, računovodstvo. Torej ni presenečenje, da sem na tem področju tudi nadaljevala svojo poklicno pot. Pričela sem z delom v reviziji v mednarodni revizijski hiši in v tem poklicu ostala skoraj 15 let, pridobila licenco za pooblaščen revizorko ter neprecenljive izkušnje, znanje, veščine in kolegialne povezave z odličnimi strokovnjaki na področju financ, računovodstva in davkov. Svojo karierno pot sem nadaljevala v poslovnem svetu svetovanja v času, ko sem bila vodja računovodskega oddelka za zunanje stranke na podjetju Deloitte. Junija letos sem se odločila za nov poklicni izziv in se tako pridružila ETI-ju. Prepričana sem, da je to bila prava odločitev in da smo obojestransko zadovoljni.

2. Kaj lahko poveste našim bralcem o sebi zasebno? (hobiji, pogledi na življenje, družina...)

Velik pomen dajem družinskemu življenju in kvalitetnemu preživljanju prostega časa s svojimi

najbližjimi. Ko potrebujem čas zase in mi to moja dva otroka dopustita, se najraje udeležim visoko intenzivnih treningov, ki imajo hitre pozitivne učinke in izboljšajo splošno počutje. Veliko mi pomeni iskrena ter odprta komunikacija in dobri medsebojni odnosi, tako v partnerskem, družinskem kot tudi v poslovnem odnosu. Rada delim znanje z drugimi, hkrati pa sem odprta, da se tudi sama kaj novega naučim.

3. Kako se znajdete v novi vlogi direktorice računovodstva v ETI-ju? Je bil prehod težek?

Moram priznati, da neizmerno uživam v kolektivu in delu, ki ga opravljam. Z mojo predhodnico sva opravili kvalitetno primopredajo, tako da je bil prehod zaradi tega lažji. Zavedam se odgovornosti v vlogi direktorice računovodstva v tako velikem koncernu, kjer sem vsakodnevno izpostavljena novim izzivom bodisi na matični družbi ali odvisnih podjetjih. Pri svojem delu sem usmerjena k rešitvam in doseganju rezultatov na osnovi timskega reševanja situacij. Velik pomen dajem redni, dosledni in dvosmerni komunikaciji s sodelavci/-kami, saj vse to vodi v uspešno delo tima, učinkovito vodenje in rezultira v doseganju zastavljenih ciljev.

4. Kaj bodo vaši glavni izzivi v tem strateškem obdobju?

Moj prvi izziv oziroma cilj je bil, da ujamem utrip

ETI-ja in osvojim razumevanje temeljnih elementov kulture organizacije. V naslednjem koraku si bom prizadevala k uvajanju izboljšav v delovnih procesih. Prepričana sem, da operativnih izzivov ne bo manjkalo. Smo v zelo zahtevnem obdobju draginje, ki zelo pritiska tako v privatnem življenju kot v poslovnem svetu, in zato je zelo pomembno, da je vsak korak premišljen in skrbno načrtovan. Proizvodna podjetja so pod stalnim pritiskom in v času nepredvidljivih razmer, ohlajanju gospodarstva in visoki inflaciji se ti pritiski še stopnjujejo in otežujejo dolgoročno planiranje.

5. Bi želeli še kaj sporočiti našim bralcem oz. sodelavcem?

Vsem sodelavcem sporočam, da sem počaščena, da sem del ETI-jevega kolektiva, in se veselim sodelovanja, ne samo s sodelavci iz ekonomike, temveč vseh ostalih funkcij, kjer je pomembna računovodsko-davčna obravnava. Splošno pa bi rekla, da je pomembno, da počnemo stvari, ki nas veselijo, osrečujejo, izpolnjujejo, in da smo, kolikor je le mogoče, obkroženi z ljudmi, ki nam ustrezajo po energiji.

Rosita Razpotnik

ETI štipendira

Pred vstopom v novo šolsko in študijsko leto v ETI-ju že vrsto let pripravljamo razpis za podelitev štipendij.

Kadrovske štipendije za koncern ETI predstavljajo enega od načinov pridobivanja novih sodelavcev ter priložnost razvoja bodočih sodelavcev že med šolanjem in študijem.

Mladim štipendistom omogočamo izobraževanje ob prejemanju štipendije, spoznavanje poslovnega procesa, obvezno prakso med šolanjem, študentsko delo ter pomoč pri izdelavi diplomskih, seminarskih in magistrskih nalog. Štipendisti pri nas vsako leto opravljajo vsaj enomesečno prakso, pri čemer jih mentorji usmerjajo, jim pomagajo in usposabljaajo za čim samostojnejše delo. Po končanem šolanju pa štipendistom nudimo tudi zaposlitev.

Kot smo zapisali v razpisu, ki je bil objavljen v avgustu, želimo v naše vrste pridobiti bodoče zaposlene, ki že pri študiju kažejo veliko stopnjo uspešnosti, iznajdljivosti in motiviranosti. Že tradicionalno razpisujemo štipendije za smeri elektrotehnike, strojništva in mehatronike, občasno pa tudi za kemijo. Nudimo

štipendije za vse ravni izobrazbe, od srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja do višješolskih, visokošolskih in univerzitetnih programov ter specializacije po zaključeni fakulteti.

Letos smo kandidatom omogočili, da so se prijavili na razpis prek spletnega obrazca na naši spletni strani. Prejeli smo rekordno število, kar 82, prijav dobrih kandidatov, zato je bil izbor še toliko težji. Po opravljenem selekcijskem postopku smo na novo sklenili štipendijsko razmerje z 19 kandidati.

V začetek šolskega leta tako vstopamo skupaj s 60 štipendisti tehničnih smeri. Verjamemo, da bomo skupaj z njimi gradili dobro zgodbo ETI-ja, veliko število zainteresiranih pa kaže na to, da je ETI prepoznan kot zanesljiv štipenditor, pozneje pa tudi zaželen delodajalec.

Rosita Razpotnik

ETI potrebuje kompetentne vodje na vseh ravneh

Prva informacija o pregledu kompetenc vodij

V preteklem mesecu je potekal projekt pregleda kompetenc vodij v proizvodnji, skladiščih in kuhinji ETI, d.o.o., in ETI PROPLAST, d.o.o. Z bralci želimo podeliti prve informacije, preden boste lahko v naslednji številki Utripa brali o rezultatih in zaključkih.

Kaj je pregled kompetenc in čemu je namenjen?

Pregled kompetenc, kot ga prakticiramo v ETI-ju, je pristop, ki omogoča vodjem, da pridobijo celovito povratno informacijo o svojem vedenju v vlogi vodje z različnih zornih kotov. Vodja oceni in opiše, kako sam misli, da deluje kot vodja, hkrati pa pridobi še mnenja svojega vodje in sodelavcev, ki jih vodi. Ta mnenja so si lahko zelo različna. Vsak vodja tako dobi celovito sliko, ki je brez izjeme vsakemu vodji zanimiva in koristna.

Vsi vodje se vseskozi učimo. In poročilo, ki ga prejmemo na temo naših kompetenc, je izhodišče za razmislek, kaj lahko še storimo, da bomo še boljši vodje za naše sodelavce. Lahko govorim iz lastnih izkušenj, saj sem tudi sama že bila deležna pregleda kompetenc.

V ETI-ju smo se odločili, da pregled kompetenc začnemo pri samem vrhu organizacije, in smo se zato pregleda in razvoja kompetenc najprej lotili z vodstvom – z našimi direktorji, nadaljevali smo z vodji funkcijskih enot, letos pa se posvečamo vodjem v proizvodnji, skladiščih in kuhinji.

Pregled kompetenc za to skupino vodij zahteva velik napor vseh zaposlenih. V projekt smo tokrat vključili res veliko število sodelavcev, saj vodje na tej ravni vodijo velike skupine ljudi.

V oddelkih, kjer vodje vodijo do 20 sodelavcev, smo k sodelovanju povabili vse sodelavce. Tam, kjer pa je vodenih več, smo povabili polovico vseh zaposlenih v oddelku oz. vsaj 20.

Pri pregledu kompetenc za 25 vodij so sodelovali vsi njihovi vodje ter 421 njihovih sodelavcev, ki jih vodijo. Poročila, ki so jih prejeli vodje, so bila tako pripravljena na podlagi podatkov iz 471 izpolnjenih vprašalnikov.

Izboru sodelujočih smo namenili veliko pozornost, saj kot vedno želimo delovati čim bolj transparentno in pošteno. Hkrati nam je bilo pomembno, da možnost sodelovanja brez izjeme ponudimo vsem vodenim sodelavcem. K izboru sodelujočih smo tako povabili tudi predstavnike delavcev. V kadrovski službi smo pripravili spiske zaposlenih po organizacijskih enotah, predstavniki delavcev pa so sodelujoče »izžrebali«. Vsem izbranim smo poslali vabilo k sodelovanju, vsem ostalim pa ponudili, da sodelujejo, če bi si to želeli. Z veseljem lahko podelim, da se je tudi nekaj sodelavcev, ki niso bil vabljeni, odzvalo na naše vabilo.

Skupaj smo k sodelovanju povabili 544 vodenih sodelavcev, zavedajoč se, da jih bo nekaj najverjetneje odsotnih zaradi dopusta ali bolniške odsotnosti. Povabilu se je odzvalo 77 odstotkov vabljenih. Hvala vsem, ki ste sodelovali!

In kateri koraki v projektu še sledijo?

Trenutno so poročila za vodje izdelana in naša zunanja sodelavka dr. Špela Frlec je v zadnjih dveh tednih septembra izvedla razgovore z vsakim posamičnim vodjem, ki je prejel poročilo, ter poročala vodstvu o rezultatih, ki se nanašajo na celotno skupino 25 vodij. Vsak vodja pa bo o svojih rezultatih, svojih razmišljanjih in morebiti tudi ciljih, ki si jih je zadal, poročal svojemu vodji ter podal povratne informacije tudi sodelavcem, ki so se potrudili, da jim priskrbijo povratno informacijo.

V naslednji številki Utripa bomo podrobneje poročali o zaključkih projekta.

Kako smo ta projekt videli kadrovniki?

»Dobro sodelovanje s predstavniki sveta delavcev in sindikata je med anketiranci odpravilo marsikateri zadržek in pripomoglo k še večjemu zaupanju.«

Jani Braune, direktor področja za kadrovske, pravne in splošne zadeve

»Pregled kompetenc je zahteven projekt, saj poleg tehtnega premisleka o tem, kako uspešno izpeljati vse faze projekta, zahteva tudi izredno veliko koordinacije in ne nazadnje zavzetost čisto vseh sodelujočih. In do zdaj so to zavzetost pokazali prav vsi, česar sem resnično vesela. V ETI-ju živi zavedanje, da vodje le skupaj s sodelavci dosegajo rezultate. Vodení sodelavci so tisti, ki lahko povedo, kako jim je ob njihovih vodjih in kaj bi lahko bilo drugače, da bi lahko še bolje sodelovali. In če se vsi skupaj trudimo za dobre, sodelovalne, odkrite odnose, bo tudi delo opravljeno kakovostno in tako zagotovo tudi rezultati ne bodo izostali.«

Rosita Razpotnik, vodja kadrovske službe

In kaj so povedali predstavniki delavcev o dosedanjem sodelovanju pri projektu?

»Kot predstavnik sindikata SKEI sem sodeloval na delavnicah in bil navdušen nad odzivnostjo zaposlenih, ki so se odzvali vabilu uprave in sodelovali pri ocenjevanju kompetenc svojih vodij.«

Miha Gošte, predsednik SKEI Konference PS ETI

»Anketa pregleda kompetenc vodij se mi zdi pomemben korak naprej, ki smo ga storili v podjetju. Rezultati bodo pokazali, na katerih področjih so posamezni vodje uspešni in na katerih imajo še prostor za izboljšave. Na vodjih je, če bodo pripravljene te predloge za izboljšave udejanjiti. Kar se tiče same izvedbe ankete s strani zunanje izvajalke Špela Frlec, ocenjujem, da je bila zelo strokovna. Vsako skupino je peljala skozi vprašanja nepristransko, z zelo jasnimi navodili, kaj od njih zahteva vprašanje. Upam, da bomo tudi v prihodnje spremljali razvoj kompetenc in vedenja vodij, saj so oni pomemben dejavnik pri zadovoljstvu zaposlenih.«

Damjan Kostanjevec, predsednik SP SKEI ETI

»Kot predstavnik zaposlenih sem bil povabljen, da sodelujem pri izobraževanju zaposlenih pred izpolnjevanjem ocene svojih vodij. Predstavniki zaposlenih na svojih sejah večkrat izrazijo težave v odnosu z vodji. Vodstvo se je tudi na našo pobudo in po rezultatih ankete Zlata nit odločilo, da izvede ocenjevanje vodij tudi s strani neposredno vodenih zaposlenih. Idejo smo z veseljem podprli in se udeležili nagovorov ge. Frlec, ki je poskušala vsako vprašanje v anketi argumentirano obrazložiti pred izpolnjevanjem ankete. Poseben poudarek je bil tudi na zadnjih dveh vprašanjih, kjer so lahko zaposleni dodali svoje komentarje. Anketa bo pokazala, da imamo, po mojem prepričanju, dobre mojstre, ki so neupravičeno deležni posplošene kritike na račun peščice, ki pa bo z določenimi izobraževanji in pripravljenostjo tudi dosegla izboljšanje v večini vodenja. Upam, da bodo rezultati ankete sprejeti dobronamerno.«

Jože Ključevšek, predsednik Sveta delavcev ETI, d.o.o.

Špela Frlec, svetovalka pri projektu je povedala:

»Nisem presenečena, da so se delavci odzvali v izredno velikem številu. Povratne informacije, ki jih delijo vodeni sodelavci s svojimi vodji, so neprecenljivega pomena za razvoj in vzdrževanje odnosov v oddelkih. Verjamem, da se vodje tega zavedajo, saj sem v razgovorih z njimi zaznala hvaležnost za povratne informacije s strani sodelavcev in visoko stopnjo odgovornosti za klimo v njihovih enotah. Z vsemi vodji sem se dogovorila, da si določijo cilje, ki jih bodo vodili pri gradnji sodelovalnih odnosov s sodelavci. Prvi od teh ciljev pa je, da se sodelavcem zahvalijo in z njimi podelijo del informacij, ki so jih prejeli.«

Sabina Pešec

Andraž Pušnik - raziskovalec v aplikativnem razvoju stikal, večkratno nagrajeni inovator

V tokratni številki predstavljamo Andraža, ki znotraj oddelka aplikativnega razvoja stikal razvija in nadgrajuje sestavne dele in specialne verzije EFI in KZS stikal. Da je pri svojem delu uspešen, med drugim potrjuje tudi dejstvo, da je v sedmih letih, kar je pri nas, prejel kar sedem nagrad za inovacije.

Lahko na kratko opišeš svojo izobraževalno in poklicno pot?

Po končani osnovni šoli sem nadaljeval izobraževanje na splošni gimnaziji Litija. Že v srednji šoli so me zelo veselili poklici, ki so bolj tehnično usmerjeni, zato sem se odločil za nadaljevanje izobraževanja na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani. Vpisal sem se na univerzitetni program Elektrotehnike, kasneje pa izbral smer Avtomatika, saj me je delo s krmilniki in roboti zelo zanimalo. Po končanem petletnem študiju sem se leta 2015 redno zaposlil v ETI-ju, ampak na dokaj drugačnem področju, kot je bilo usmerjeno predhodno izobraževanje.

Kaj lahko poveš o izkušnjah pri uvajanju na delo? Si bil s sodelovanjem z mentorjem in sodelavci zadovoljen?

Pri uvajanju v delo sem se srečal z dokaj neznanim področjem, ki je bilo popolnoma drugačno od fakultetnega izobraževanja. Najprej se je bilo treba naučiti popolnoma novih stvari, ki so res specifične za vsako podjetje, kasneje pa si lahko takšna znanja uporabil za samostojno delo. Pri uvajanju sem večinoma izvajal razna testiranja, preglede merilnih poročil, izdelavo poročil in podobno. Za pridobljena znanja in pomoč se zahvaljujem mentorju Sandiju Klincu ter preostalim kolegom iz oddelka stikalne tehnike, s katerimi še vedno skupaj sodelujemo pri reševanju problemov.

Kako izgleda tvoj običajen delovni dan?

Moj običajni delovni dan ne obstaja. Moram reči, da odkar sem zaposlen v podjetju še en dan ni bil enak prejšnjemu. Vsak dan te pričakajo nove stvari za izboljšavo, razvoj, popravilo ali pa kdo potrebuje tvojo pomoč. Čez dan se nabere kopica elektronske pošte, ki po navadi zahteva repliko, prav tako ne manjka tudi telefonskih klicev. Tedensko so na sporedu tudi redni timski sestanki, poleg njih pa tudi drugi, ki služijo raznim usklajevanjem ali »brainstormanju« rešitev na nastale probleme.

Kaj te pri tvojem delu najbolj veseli?

Kot je moč razbrati iz prejšnje točke, se mi

zdi zelo pomembna dinamika delovnega mesta. Enoličnost dela mi ni preveč ljuba, zato rajši počnem več različnih stvari na različnih oddelkih. Hkrati to pomeni prispevek k mreženju in s tem hitro spoznaš, na koga se lahko obrneš v primeru potrebnih sodelovanj. Za dobro stvar smatram tudi povečano sodelovanje z drugimi podjetji, bodisi na razvojnem področju bodisi na področju avtomatizacije. Pomembni so mi tudi dobri odnosi med sodelavci.

Kateri službeni izzivi se ti zdijo najzahtevnejši?

Vsaka napaka ali odstop normalnega delovanja v proizvodnji predstavlja določen izziv. Zahtevni za odpravo so tudi negativni rezultati testiranja. Na tebi je poznavanje stvari in s tem hitrost odprave napake. Najzahtevnejši izzivi so takšni, kjer je za odpravo napak potrebnega več kadra, včasih tudi iz drugih podjetij. To po navadi pomeni daljše časovne izpade proizvodnje in s tem večjo izgubo za podjetje.

Na kaj v svoji karieri do sedaj si najbolj ponosen in zakaj?

Najbolj sem ponosen na do sedaj uspešno karierno pot ter uspešno zaključeno izobraževanje. Tekom let v podjetju sem prejel kar nekaj priznanj GZS za inovatorstvo, od tega sta mi bili dve podeljeni na državnem nivoju in to si štejem za velik uspeh.

Veliko se govori o napredku v ETI-ju, o spremembah zadnjih let. Kako ti gledaš na to?

V podjetju sem že skoraj sedem let. Ko sem pričel z delom je bila večina delovnih mest ročnih, avtomatizacije pa skorajda nič. Skladno s tem je bilo v oddelkih veliko število proizvodnih delavcev. Ker se delovna sila z leti nenehno draži, je podjetje prisiljeno v avtomatizacijo praktično vsega, kar je mogoče avtomatizirati. Govorimo o industriji prihodnosti, kjer stroj celovito nadomešča človeški faktor in tudi v ETI-ju se sledi temu trendu. Dobri primeri tega iz našega oddelka so popolne avtomatizacije izdelkov EFI-P, Etimat C25 in FI releji. Da lahko sledimo tren-

dom avtomatizacije, je seveda potrebna tudi ustrezna razvojna faza izdelkov, kjer morajo biti ti specifično prilagojeni, da omogočajo avtomatsko montažo. Skratka, če primerjamo podjetje danes in podjetje pred nekaj leti, je zaradi stopnje avtomatizacije le-to naredilo velik preskok, posledično pa se zaradi tega vidijo pozitivni poslovni rezultati podjetja.

Kaj so po tvojem mnenju glavne prednosti zaposlitve v ETI-ju?

Glavne prednosti zaposlitve v ETI-ju so, da podjetje spodbuja razvoj kadrov tako v začetku kariere z mentorstvom kot tudi kasneje z raznimi izobraževanji. Vedno več je priložnosti za višje izobražen kader, saj so ti potrebni zaradi novo vpeljane avtomatizacije procesov. Podjetje spodbuja inovativnost, saj je ta bistvenega pomena za sledenje novim trendom.

Bi želel še kaj sporočiti našim bralcem oz. sodelavcem?

Pomembno je, da se vsak posameznik zave, da s svojim delom prispeva k celovitosti podjetja in s tem omogoča njegovo širitev in odpira priložnosti za nove izzive.

Rosita Razpotnik

Srečanje mladih sodelavcev

V zadnjih letih se v ETI-ju zaposluje vse več mladih, visoko izobraženih, zavzetih sodelavk in sodelavcev, kar nas zelo veseli. Njihova sodobna znanja, agilna miselnost, hitrost odziva na spremembe ... vse to so lastnosti, ki jih pri mladih cenimo in ki bodo ETI-ju zagotovile uspešno prihodnost!

Način, kako ekipa igra kot celota, določa njen uspeh. Morda imate največji kup posameznih zvezd na svetu, vendar če ne bodo igrali skupaj, klub ne bo vreden niti denarja.

Babe Ruth

Mladi sodelavci so razporejeni na različnih delovnih mestih, zato se pogosto zgodi, da zaradi velikosti podjetja in raznovrstnosti nalog kljub občasnemu sodelovanju (velikokrat samo po telefonu, el. pošti) eden drugega sploh ne poznajo. In to želimo spremeniti, saj verjamemo, da sta tesna povezanost in sodelovanje ključna tako za njihov karierni razvoj kot za uspeh podjetja.

Da bi se torej med seboj mladi bolje spoznali in povezali, hkrati pa tudi napasli svojo strokovno radovednost, smo 29. 9. 2022 pripravili dogodek, ki je še bolj spodbudil timsko delo v ETI-ju.

V četrtek, 29. 9. 2022, se je 34 mladih odzvalo povabilu, da se udeležijo celodnevne srečanja. V jutranjih urah so si najprej ogledali eno večjih sodobnih in uspešnih proizvodnih podjetij v Sloveniji, Kolektor KFH, in njihovo orodjarno v Idriji. Sledil je timski dogodek, ki smo ga zaradi obilnih padavin namesto v naravi izvedli v Bistri pri Vrhniki. Udeleženci so se v šestih skupinah pomerili v strateški igri Krst pri Savici. Prav vsi so se odlično odrezali, zmagovalci pa so lahko še posebej ponosni, saj je po besedah trenerjev iz TBA, ki so dogodek moderirali, skupina dosegla izjemen rezultat, ki šteje v »top 10« vseh rezultatov v zgodovini te igre.

Dan smo zaključili v gostišču Vidrgar z željo, da se še kdaj srečajo na podobnem dogodku. Prav lepo je bilo videti, kako so se mladi povezali, vzpostavili stike, ki jim bodo tudi pri vsakdanjem delu na delovnem mestu v pomoč. Saj, kot vemo, skupinsko delo naloge deli, zadovoljstvo in uspeh pa podvoji.

Na obisku v Kolektorju

Zmagovalci Krsta pri Savici

Igralec, ki moštvo naredi odlično, je boljši od odličnega igralca.

John Wooden

Varnost informacijskih tehnologij:

Zakaj je varnost IT pomembna za podjetje?

Zaradi priročnosti uporabe sodobnih tehnoloških rešitev je postal naš vsakdanji svet omrežen po dolgem in počez. Stvari, kot so Industrija 4.0 v poslovnem sektorju in koncepti pametnega doma v zasebnem sektorju, so že dolgo postale nepogrešljive. Zato ni presenetljivo, da imajo poslovni sektor in seveda potrošniki izjemno visoka pričakovanja glede zaupnosti in varnosti informacijskih tehnologij (IT).

Najslabši možni scenarij, ki si ga lahko predstavljamo, je, da bi zelo občutljivi podatki, kot so interni podatki podjetja ali kode za dostop do doma, prišli v roke kibernetских kriminalcev ali da bi javna kritična infrastruktura doživela kibernetični napad takšnih razsežnosti, da bi jo v celoti ohromilo ali celo do konca onesposobilo. Nujno je, še zlasti za podjetja, da se izvedejo vsi možni ukrepi za zaščito pred kibernetičnimi grožnjami. V vsakem podjetju je za delovanje tehnološko-informacijske infrastrukture zahtevana kontinuiteta delovanja, kjer je poglavito to, da so izpadi minimalni in da celotna infrastruktura zagotavlja gladko in nemoteno delovanje. Če je delovanje infrastrukture zaradi kibernetičnega napada oteženo ali moteno, osebje podjetja ne more izvajati rednih delovnih nalog in s tem podjetje utrpí izgubo.

Lahko imamo najboljšo, najsodobnejšo in najdražjo računalniško, mrežno in drugo infrastrukturo, tudi najboljše rešitve v oblaku, vendar če se pripeti hekerski napad na podjetje, tehnologija in podatki pa niso ustrezno zaščiteni, je vsa ta tehnologija neuporabna.

Kaj je varnost IT (v nadaljevanju ITSEC) in kako je povezana s kibernetično varnostjo (angl. cybersecurity) in informacijsko varnostjo (INFOSEC)?

ITSEC je širok pojem, ki zajema vse previdnostne ukrepe za zaščito računalnikov in omrežij pred nepooblaščenim dostopom. Namen ukrepov je, da se potencialnim napadalcem prepreči dostop do tehnološke infrastrukture ter dostop in manipulacija podatkov in informacij, kar bi lahko destabiliziralo operativno delovanje podjetja.

V osnovi se ITSEC osredotoča na to, da s predpisi oziroma strategijami, tehnikami, metodami in tehnologijo zagotavlja zaščito zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti podatkov in sredstev. Vendar pa se velikokrat izmenično uporabljajo angleški izrazi IT security, cybersecurity in INFOSEC. Čeprav so med njimi podobnosti in se v določenih primerih lahko celo uporablja en izraz namesto drugega, so med njimi izrazite razlike: Cybersecurity (kibernetična varnost) se osredotoča na grožnje znotraj kibernetičnega prostora (kibernetični napadi). To pomeni, da se izvajajo določeni ukrepi za preprečevanje napadov na sisteme in podatke, ki so izključno le v digitalni obliki in so dostopni le po digitalnih poteh, npr.

internetno omrežje.

INFOSEC (informacijska varnost) se pretežno osredotoča le na varnost podatkov in/ali informacij tako v fizični kot tudi v digitalni obliki. INFOSEC se uporablja tudi za določanje ukrepov oziroma predpisov, ki jih podjetje lahko sprejme za zaščito svojih pravnih in finančnih interesov z zagotavljanjem skladnosti z zakoni o varstvu podatkov, kot je na primer Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR).

ITSEC (varnost informacijskih tehnologij) vključuje tako kibernetično varnost kot tudi INFOSEC, vendar se za razliko od obeh ukvarja tako z varovanjem podatkov v fizični in digitalni obliki kot tudi z varnostjo in vzdrževanjem računalniških sistemov in omrežij znotraj kibernetičnega in fizičnega prostora, ki te podatke obdelujejo in shranjujejo.

Na kratko lahko rečemo, da ITSEC ščiti podatke na vseh točkah IT-infrastrukture podjetja, nakar sta kibernetična varnost in INFOSEC nekakšni podpodročji ITSEC, ki sta bolj specializirani.

Tukaj pa je še ena veja, in sicer OTSEC (varnost operativnih tehnologij), ki ščiti predvsem industrijske nadzorne sisteme (ICS), vendar o tem kdaj drugič.

Katere so grožnje varnosti IT?

Zaradi obsežnosti tematike bodo tukaj naštetje le osnovne potencialne grožnje s kratkim opisom. Bolj podrobne razlage bodo v nadaljnjih člankih o varnosti IT.

Obstaja ogromno groženj varnosti IT, najbolj bistvene oziroma pogoste pa so:

Izkoriščanje ranljivosti programske in strojne opreme: Zaradi nenehnega prilagajanja nenadzorovanemu porastu digitalne preobrazbe družbe se tako programska kot tudi strojna oprema nenehno posodablja. Ker je zaradi prehitrih sprememb težko ugotoviti in odpraviti vse napake, imajo sistemi potencialne varnostne luknje, ki jih napadalci s pridom izkoriščajo.

Prevzem uporabniškega računa: S socialnim inženiringom lahko napadalci pridejo do uporabniških računov, ki jih nato uporabijo ali za krajo podatkov ali pa za nadaljnje napade, kjer se predstavljajo za osebo, katere identiteta je bila

ukradena.

Finančno motivirani napadi: Iz majhnih hekerskih družb so se razvila več sto milijonov evrov vredna podjetja, njihov poslovni model pa je kibernetični kriminal (angl. Crime-as-a-Service, CAAS). Njihove storitve pretežno vključujejo finančno izsiljevanje posameznikov in/ali podjetij.

Napredne trajne grožnje (APT): Pod APT se štejejo sofisticirane hekerske skupine, ki jih običajno financirajo nacionalne države in/ali organizirani kriminal. Te skupine izvajajo ciljne kibernetične napade, usmerjene na izbrane žrtve ali skupine žrtev, z uporabo izjemno naprednih in tehnično dovršenih metod.

Slabe varnostne prakse: Varnostne prakse zahtevajo nenehno prilagajanje različnim situacijam, povezanim z ITSEC. Preveč ohlapne in permisivne varnostne politike, konfiguracije in nadzori dostopa so pogosta težava tako v domačem in poslovnem okolju kot tudi v oblaku. Primeri vključujejo uporabo privzetih in šibkih poverilnic ali nepooblaščen dostop do nevarovanega sistema.

Kakšna je trenutna stopnja ogroženosti IT-SEC v podjetjih?

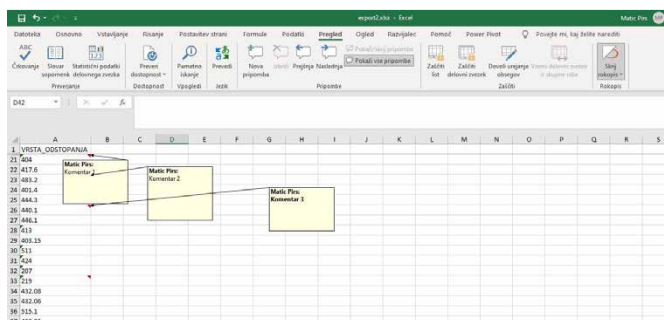
Tveganje, da bo podjetje postalo žrtev kibernetičnega napada, je izredno veliko, če ne skoraj neizbežno. V sedanjem času je stoo odstotna varnost v digitalnem svetu bolj ali manj iluzija. Prav zato varnost IT ni le tehnični problem, zato jo je treba obravnavati kot del obvladovanja tveganj v vsakem podjetju. Iz naraščajočega trenda v IT je razvidno, da se številna podjetja zavedajo tveganja in zato veliko denarja vlagajo v zaščito pred kibernetičnimi napadi. Zaradi kompleksnosti in razsežnosti področja, ki ga IT pokriva, pa pogosto še vedno obstaja negotovost glede pravega pristopa k varnosti IT.

Matic Pirš

MS Excel – upravljanje pripomb

V MS Excelu so pripombe v poljih izredno uporabna funkcija. Pripombe lahko enostavno dodamo v izbrano polje prek osnovnega menija ali pa če uporabimo desni klik na miški in izberemo možnost »Dodaj pripombo«. Uporabimo lahko tudi hitro bližnjico, in sicer pritisnemo tipki Shift + F2. MS Excel privzeto prikaže indikator, ko je v celici pripomba ali opomba. Privzete nastavitve prikaza pripomb in indikatorjev Excelovih celicah lahko spremenimo tako, da izberemo, ali bodo pripombe vedno prikazane ali vedno skrite. Če želimo urediti opombo, z desnim klikom miške kliknemo celico in nato izberemo funkcijo »Uredi pripombo«. Kako izbrisati pripombo? Z desnim klikom miške kliknimo na celico in nato izberimo možnost »Izbriši pripombo«.

Predogled vseh pripomb oziroma komentarjev je mogoč v zavihku »Pregled«. Tam so prikazane vse pripombe na trenutnem delovnem listu, lahko pa se tudi pomaknemo na druge delovne liste in jih pregledamo. Če želimo pregledati pripombe, izberemo delovni list s pripombami, nato pa na traku ob meniju Urejanje izberemo Pripombe. Pregledamo navedene pripombe in jih po želji tudi spremenimo. Spreminjamo vedno samo izbrano celico (s pripombo). Ko pregledamo vse pripombe na delovnem listu z dna seznama, izberemo »Prikaži več pripomb«, da si lahko ogledamo še naslednje pripombe na drugem delovnem listu. Ko pregledamo zadnji nabor pripomb, se lahko vrnemo na mesto, kjer smo začeli. Na dnu seznama izberemo »Nazaj na prvo pripombo«.

Mogoče je tudi kopiranje pripomb v druge celice. Izberemo celico ali celice s pripombami, ki jih želimo kopirati, in uporabimo bližnjico za kopiranje (pritisnemo Ctrl + C). Na zavihku »Osnovno« kliknemo puščico pod možnostjo »Prilepi« in nato kliknemo »Posebno lepljenje«. V pogovornem oknu, ki se nam prikaže, kliknemo »Pripombe« in nato še »V redu«. Opozorilo, ko kliknemo »V redu«, ne smemo pritisniti tipke Enter. Če jo pritisnemo, bo poleg pripombe na območje lepljenja kopirana tudi vsebina celice. Če se nam pripeti ta napakica, razveljavimo zadnje korake in ponovimo kopiranje. Seveda pa kopirane pripombe zamenjajo vse obstoječe pripombe v ciljnim območju.

Iztok Vozelj

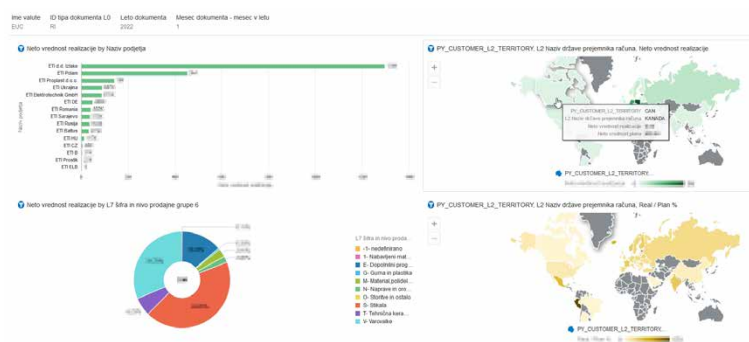
OAS in interaktivna poročila

V skupini ETI **že več kot 12 let uporabljamo rešitev Oracle za poslovno obveščanje podjetja**. Med uporabniki je rešitev pogovorno znana kot BI. Že pri prejšnji nadgradnji sistema smo tudi v skupini ETI prešli na zadnjo različico orodja, ki se je preimenovalo v **OAS (Oracle Analytics Server)**. Samo orodje smo že predstavili v eni od preteklih števil Utripa. Kot smo že omenjali, smo trenutno v zadnjem koraku uvedbe zadnje razpoložljive različice. Po prvotnih načrtih bi orodje že uvedli, vendar zaradi varnostnih zahtev še vedno čakamo Oracle, da nam odpravi težavo, ki se je pokazala pri prijavi v sistem. Na tej točki smo optimistični in upamo, da bomo v letošnjem letu to tudi odpravili in uspešno vzpostavili zadnjo razpoložljivo različico. Nova različica prinaša pomembne novosti in ena od njih je tudi **poenostavljena izdelava interaktivnih poročil**, kar je sicer mogoče že v obstoječi različici. S tem OAS vključuje dve glavni vrsti poročil: interaktivno poročilo in klasično poročilo. Glavna razlika med tema dvema vrstama poročil je v tem, da interaktivna poročila omogočajo uporabniku **prilagajanje videza podatkov z iskanjem, filtriranjem, razvrščanjem, izbiro stolpcev, označevanjem in drugimi manipulacijami podatkov in to enostavno le s premikanjem miške, prsta ali pisala po zaslonu**.

Interaktivna poročila omogočajo končnim uporabnikom ustvarjanje zelo prilagojenih poročil. Uporabniki lahko spremenijo postavitev poročila, tako da skrijejo ali izpostavijo določene stolpce ter uporabijo filtre, označevanje in razvrščanje. Prav tako lahko ustvarjajo prelome, združevanja, grafikone in skupinske podatke ter dodajo lastne izračune. Ko je poročilo prilagojeno, ga lahko shranijo kot zasebno ali javno poročilo. Večina interaktivnih poročil vključuje iskalno vrstico, meni »Dejanja«, meni »Naslov stolpca« ter ikone za urejanje v prvem stolpcu vsake vrstice.

V nasprotju s tem pa trenutna klasična poročila podpirajo splošno zmožnost iskanja po ključnih besedah, možnost določanja števila prikazanih vrstic in osnovno razvrščanje stolpcev.

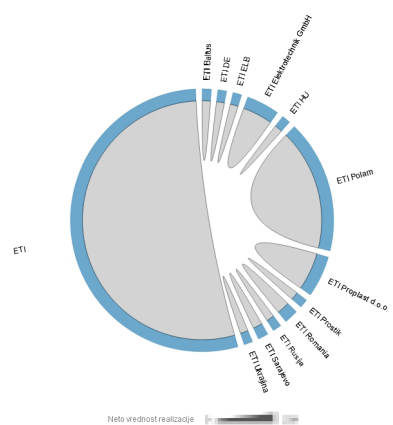
Interaktivna poročila se lahko enostavno vključijo v interaktivne nadzorne plošče, ki nudijo dragocene vpoglede in poročila z veliko zbirko vizualizacij. Podatke lahko uporabniki »vrtajo v globino« (npr. letni pregled prodaje glede na četrtletja, te potem glede na posamezne mesece ali dneve), zavrtijo in filtrirajo neposre-

dno na nadzorni plošči, medtem ko z desnim klikom izkoristijo še naprednejše analitične zmogljivosti. Lahko jih enostavno filtrirajo in prilagodijo glede na uporabnikovo identiteto, funkcijo ali vlogo v podjetju ter na koncu te podatke izvozijo v obliki preglednice za obdelavo, npr. v dokumentu MS Excel.

Trenutno se v obstoječi različici OAS le del poročil osvežuje v realnem času in tako vedno prikazujejo trenutno sliko poslovanja (npr. razpoložljive zaloge, trenutni vnos prodajnih naročil, izdane račune ipd.). Ta del poročil bomo v realnem času poskušali z interaktivnostjo razširiti na posamezna celotna poslovna področja in s tem zagotoviti odločevalcem še boljše sliko nad trenutnim poslovanjem.

Že kar nekaj časa pa je uporabnikom omogočen vpogled v poslovanje na vseh mobilnih napravah in na vseh podprtih spletnih brskalnikih, seveda v skladu z vsemi varnostnimi standardi (dvojno preverjanje pristnosti ipd.), ki so trenutno veljavni v skupini ETI.

Matic Pirš

Pretvorba PDF dokumenta v MS Word dokument

Kako enostavno brez raznih aplikacij pretvoriti dokument v pdf obliki v Microsoft Word, ki ga je mogoče urejati?

Priljubljeno 355.000.000 res. (0,63 sek.)

Oglas - <https://www.pdf2word.com/> -
Convert PDF to Word Free - Free Online PDF to Word Editor
 Making **PDF Conversion** and Editing Simple. **Convert**, Download & Print - 1 Day Free!
 100% Free for One Day - Try Now! Services. **Convert PDF to Word**. **Convert Word to PDF**.

Follow these easy steps to turn a PDF into a Microsoft Word document: Click the Select a file button above, or drag and drop a PDF into the drop zone. Select the PDF you want to convert to the DOCX file format. Watch Acrobat automatically convert the file from PDF to Word document.

<https://www.adobe.com/acrobat/online/pdf-to-word>
Convert PDF to Word online for free | Adobe Acrobat

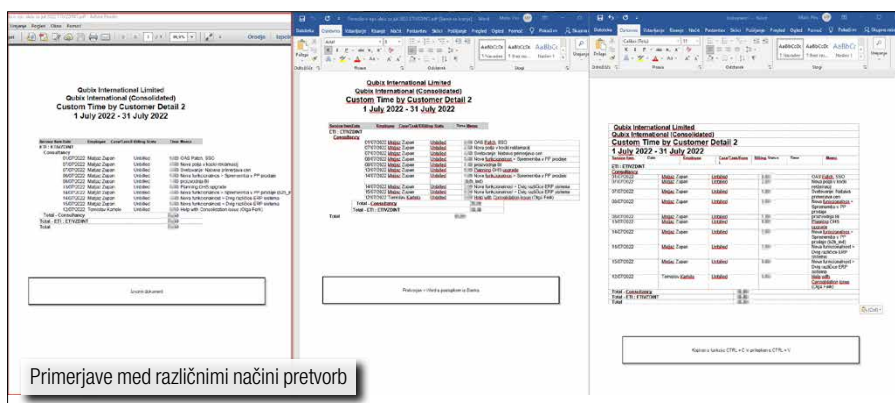
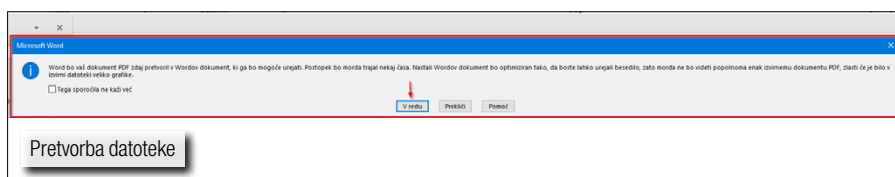
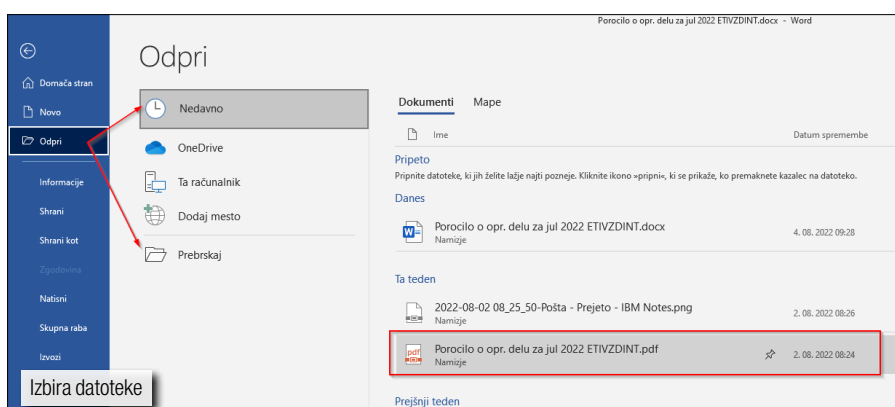
<https://www.adobe.com/acrobat/pdf-to-word> - Prevedi to stran
Convert PDF to Word online for free | Adobe Acrobat (Slovenia)
 It's quick and easy to convert from PDF to a Word document with the Adobe Acrobat online tool. Drag and drop your PDF, then download the converted Word file ...
 ★★★★★ Ocena: 4,6 - 205.953 glasov
 Convert Scanned PDF to Word ... - How To Convert PDF to Word

<https://smallpdf.com/pdf-to-word> - Prevedi to stran
PDF to Word Converter - 100% Free - Smallpdf.com
 Magically convert PDFs to editable Word files ... With just a simple drag-and-drop, you can convert PDF to Word within seconds. There's no file size limit nor ...
 ★★★★★ Ocena: 4,5 - 1.031.273 glasov
 Convert Scanned PDF to Word ... - How To Convert PDF to Word

<https://www.lovepdf.com/pdf-to-word> - Prevedi to stran
Convert PDF to Word online for free - iLovePDF
 PDF to WORD Converter. Convert your PDF to WORD documents with incredible accuracy. Powered by Solid Documents. Upload your file and transform it.

Ljudje vprašajo tudi

Spletni ponudniki pretvorb

Lahko uporabimo možnost, da prek iskalnikov v brskalniku poiščemo programe za namestitve, ki so brezplačni, oziroma pretvorimo kar na spletu pri ponudnikih, ki nam ponujajo to storitev. V obeh primerih gre za več varnostnih vprašanj. Če izberemo možnost, da si naložimo na računalnik program, moramo prenesti in naložiti .exe izvršno datoteko, ki lahko vsebuje zlonamerno programsko opremo. Pri drugi možnosti pretvorbe pdf dokumenta v MS Word na spletnih straneh raznih ponudnikov pa lahko pride do tega, da prenesemo okuženo datoteko na naš operacijski sistem in na ta način ogrozimo varnost naših podatkov oziroma postanemo žrtev izsiljevalskih virusov. V Microsoft Wordu je možnost, da sami uvozimo .pdf datoteko in jo pretvorimo v datoteko, ki jo je mogoče urejati.

Torej, najprej kliknemo na datoteko in izberemo iz menija možnost »Odpri«. V naslednjem koraku izberemo lokacijo, kjer je shranjena naša .pdf

datoteka. V svojem primeru sem jo poiskal prek nedavno odprtih. V večini primerov pa datoteko poiščemo prek možnosti »Prebrskaj«. Ko najdemo datoteko, kliknemo nanjo in pojavi se nam pojavno okno z obvestilom. Word bo vaš pdf dokument pretvoril v Wordov dokument, ki ga bo mogoče urejati. Nastali Wordov dokument bo

optimiziran tako, da boste lahko urejali besedilo, zato morda ne bo videti popolnoma enak izvirnemu pdf dokumentu, zlasti če je bilo v izvorni datoteki veliko grafike. To obvestilo enostavno potrdimo s klikom na »V redu« in pretvorba se bo s tem začela. Prikaže se nam dokument, ki je pretvorjen in ga je mogoče urejati.

Triki za uporabo aplikacij - Oracle Analytics Answers

Pri ustvarjanju poročil lahko glede na potrebe končnih uporabnikov izbiramo med različnimi poslovnimi področji, ki jih trenutno zajema orodje OAS v skupini ETI. Velikokrat uporabniki niti ne vedo, kaj vse zajema, zato vam bomo danes na kratko predstavili vsa poslovna področja, na osnovi katerih lahko z obstoječimi merami in dimenzijami (atributi) ustvarjamo želena poročila, ki jih umestimo na nadzorne plošče (t. i. dashboarde).

Dostop do teh poslovnih področij je odvisen od varnostne sheme, v kateri se nahaja posamezen uporabnik. Upravljanje teh dostopov se ureja prek imeniške storitve Active Directory na podano zahtevo prek modula Upravljanje z identitetami uporabnikov v okviru Document Cycler v podatkovni zbirki Lotus Notes. Posamezna poslovna področja zajemajo podatke celotne skupine ETI, nekatera pa samo podjetja, ki uporabljajo enovit transakcijski sistem Infor.

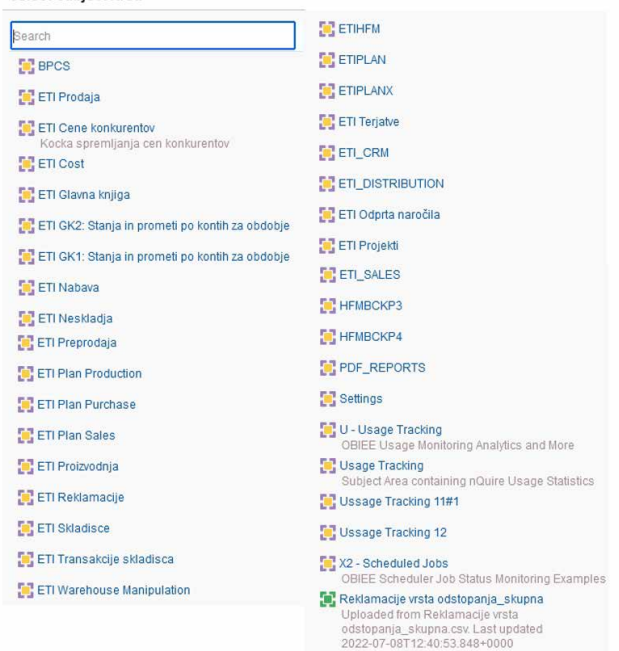
Najstarejše in najbolj razširjeno je poslovno področje prodaje, kjer spremljamo tekoče podatke o prodaji (vsi tipi dokumentov) glede na vse možne dimenzije (trg, država, kupci, prodajne skupine itd.) in scenarije (realizacija, načrt, ocena, strategija itd.). Poslovno področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan.

Naslednje poslovno področje je nabava, ki predstavlja zrcalno sliko poslovnega področja prodaje. Vsebuje podatke o vseh nabavnih procesih, vse od izdanega nabavnega naloga in dobave do izdane dobaviteljeve fakture za prejeto blago oziroma opravljeno storitev. Poslovno področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan.

Poslovno področje proizvodnje se osredotoča na posamezne programske enote in znotraj teh na merjenje učinkovitosti, doseženega prihranka, fizičnega obsega proizvodnje, izmeta in proizvodnih zaostankov. Poslovno področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan.

Stroškovno poslovno področje spremlja nastale stroške posameznih stroškovnih mest v primerjavi z načrtovanimi na začetku poslovnega leta. Poslovno področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan.

Select Subject Area

Poslovno področje načrtovanja je razdeljeno

na tri dele: prodajno, nabavno in proizvodno načrtovanje. Področje je namenjeno sodelavcem, ki sodelujejo pri pripravi letnega načrta zunanje prodaje (ocene, strategije itd.), s tem da se podatki samodejno osvežujejo s pomočjo aplikacije za načrtovanje Hyperion Planning. Poslovno področje se osvežuje 12-krat dnevno in vselej vsebuje preračunane podatke za dejavnosti, ki so posledica uporabniškega posega pred eno uro. V letošnjem letu smo uvedli tudi sprotno osveževanje podatkov, seveda samo dimenzij in mer, ki so v uporabi tudi v aplikaciji za načrtovanje.

Poslovno področje skladišča je razdeljeno na dve ločeni, a med seboj povezljivi področji transakcije v skladišču in presečnimi stanji v skladišču. Pri tem se spremljajo vse nastale transakcije na poslovnem področju in vrednotenje vseh zalog, ločenih po različnih skupinah, skladiščih, podjetjih itd. Poslovno področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan, razen neposredna proizvodnja, ki prikazuje trenutno stanje zalog.

Na poslovnem področju poročil HFM se konsolidirana finančna poročila (bilanca stanja, izkaz poslovnega uspeha, izkaz denarnih tokov) osvežijo na zahtevo in se prenesejo iz aplikacije Hyperion Financial Management, ki se uporablja za finančno poročanje v skupini ETI.

Za spremljanje vseh vrst reklamacij v skupini se uporablja poslovno področje reklamacij, ki je povezano s poslovnima področjema prodaje in nabave. Tudi to področje se osvežuje enkrat dnevno in vselej vsebuje podatke za pretekli dan. Trenutno poteka projekt Six Sigma prenove omenjenega poslovnega področja.

Za namen spremljanja projektov je bilo vzpostavljeno poslovno področje projekti, ki je v uporabi v našem hčerinskem podjetju ETI Proplast. Tukaj se spremlja dobičkonosnost projektov po različnih pogodbah, komponentah, partnerjih itd. Področje se osvežuje enkrat dnevno in vsebuje podatke za pretekli dan.

Neskladje je poslovno področje, ki omogoča pregled neskladij glede na posamezni artikel, odgovorno osebo, vrsto odstopanja, vrsto presoje, izvor, kupca itd. ter s tem pregled nad reševanjem s predvidenim datumom zaključka. Tudi to področje se osvežuje enkrat dnevno in vsebuje podatke za pretekli dan.

Poslovno področje preprodaje je ozko usmerjeno na naše preprodajno blago in omogoča pregled nad dobičkonosnostjo posameznih izdelkov, dobaviteljev in podjetij znotraj skupine. Tudi to področje se osvežuje enkrat dnevno in vsebuje podatke za pretekli dan.

Poleg vseh omenjenih poslovnih področij so v sistemu poslovnega obveščanja pokrita tudi poslovna področja CRM, distribucija, administracija in poslovno področje glavne knjige.

Kot je razvidno, smo v vseh teh letih v poslovnem obveščanju zajeli velik del poslovanja skupine ETI. Seveda s tem, ko je področje implementirano in so želena poročila dosegljiva prek portala, delo ni končano. Tako kot se spreminjajo potrebe uporabnikov, se z njimi spreminja tudi posamezno področje (dodajajo se nove mere, dimenzije in posamezni atributi).

My Dashboard

- 00 ETI Informacijska samopostrežba
- 00 Mobile Prodaja
- 00 Osnovna navodila
- 00 Top Managers
- 00 Uprava
- 01 Prodaja
- 01 Sprzedaż
- 02 Nabava
- 02 Zakupy
- 03 Rachunkowość
- 03 Računovodstvo
- 04 Proizvodnja
- 05 Strateški projekti
- 07 Planiranje
- 08 Spremljanje projektov
- 09 Stroški
- 10 Cene
- 11 Intercompany
- 12 KPI
- 13 Spremljanje trgov
- 14 CRM
- 15 Analiza produktnega portfelja
- 16 Spremljanje neskladij
- 20 6-Sigma
- 21 B2B
- BI_SALES
- Delivers
- ETI
- Marketing
- Sample Lite
- Testiranje
- U - Lifecycle and Admin
- Usage Tracking

Damjan Kostanjevec

Sindikat SKEI ETI

Vlada RS je sprejela dve pomembni spremembi, ki vplivata na nas, in sicer Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ter Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov za prehrano med delom. Gre za ukrepa, namenjena omilitvi prehranske druginje.

Že v prejšnji številki glasila Utrip sem pisal o tem, da se je spremenila Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, zato bom tokrat navedel le konkretne številke. Pri nas se je zvišalo z 0,18 evra za kilometer prevožene poti na 0,21 evra za kilometer prevožene poti. V primeru odrejenih službenih poti pa se je višina zneska, do katerega se povračilo stroškov ne všteta v davčno osnovo, zvišala z 0,37 evra za kilometer na 0,43 evra za kilometer prevožene poti.

Zdaj se je na pobudo sindikatov spremenila tudi Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov za prehrano med delom, ki niso všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, za vsak dan, ko je delavec prisoten na delu štiri ure ali več. Ta znesek se je s 6,12 evra dvignil na 7,96 evra na dan. Sicer je bil znesek, ki smo ga predlagali sindikati, nekoliko višji, ampak socialni partnerji pri usklajevanju na ekonomsko-socialnem svetu niso dosegli dogovora.

Tudi pri tej uredbi je tako, da avtomatično zvišanje omenjenega zneska velja samo za tiste panoge, ki imamo v svoji kolektivni pogodbi določeno, da delavcu oziroma delavki pripada strošek povračila v višini vsakokratne veljavne uredbe, ker ta namreč ne definira višine izplačila, temveč določa zgolj to, do katerega zneska je izplačilo oproščeno plačila davkov in prispevkov. Neposredni učinek spremembe uredbe bo zato

odvisen od ureditve v posamezni kolektivni pogodbi delavnosti oziroma v podjetniški kolektivni pogodbi, ki zavezuje konkretnega delodajalca. SKEI ima v KPD zapisan najvišji znesek, ki je v uredbi določen kot neobdavčen in se mora zato uskladiti avtomatično.

Poleg vsega, kar se dogaja v naši sindikalni podružnici, je treba izpostaviti naša člana, ki sta se odlično odrezala v tekmovalstvu v lovu rib s plovcem, ki ga je organiziral SKEI Slovenije. Osvojila sta drugo in tretje

mesto v posameznemu seštevku, za kar jima čestitamo.

Izpeljali smo izobraževanje za člane izvršnih in nadzornih odborov sindikalnih podružnic SKEI ETI in SKEI ETI Proplast, na katerega so bili vabljeni tudi člani sveta delavcev. Tokrat so se nam pridružili kolegi iz SKEI ETI Cerkno in sindikat družb Resistec, Athos in Metaltec, s katerimi smo si izmenjali prakse, ki jih imamo v podjetjih, in mnenja. Nadgradili smo znanje v komunikacijah, s katerimi se v sindikatu srečujemo, obnovili znanje o delovanju sindikatov, naših pristojnostih in o pravicah ter dolžnostih, ki jih imamo kot zaposleni. Izmed izobraževalnih tem, ki smo jih imeli, je bilo tudi sodelovanje sindikata in sveta delavcev v podjetju, kar je zelo pomembna tema, saj je takšno sodelovanje ključno za optimalno delovanje obeh organizacij.

Člani, če bi se radi bolj aktivno vključevali v delovanje sindikata, imate ideje ali pripombe, če potrebujete informacije, se obrnite na svojega sindikalnega zaupnika. Z veseljem vam bomo prisluhnili, dali informacije ali pomagali. Ostalim pa poziv, da se nam pridružite. Skupaj smo močnejši!

Darko Dolinar

Slovenska Bistrica, Pleše, Slavnik

Poletje 2022 je zaznamovala huda suša. Na Krasu je gorelo. V naravi je strela ubila več ljudi. Na svetovnem prvenstvu so bili slovenski odbojkarji četrti.

Toda prišel je četrtek, 15. september. Okoli 16. ure je prišel prvi naval dežja z močnim vetrom, nato pa so sledili naslednji navali dežja. V petek se je zgodba ponovila, vetra pa ni bilo toliko. Na Mlinšah je v četrtek menda padlo približno 80 litrov dežja na kvadratni meter. Vsaj tako je v petek v nekem bližnjem gostišču izjavil Jožef Smrkolj, ki smo ga poznali pod imenom Jože Smrkolj, ko je bil še direktor Orodjarne. Zaradi razmočenosti zemlje je na cesto Izlake–Kandršje padlo tudi nekaj dreves, na cesto Izlake–Zagorje pa tudi. Nekaj dreves je bilo že precej suhih, verjetno so imela že precej slabe korenine. Suhost dreves se je videlo po tem, da so bila debela odstranjena, zdrobljene suhe veje pa so ostale na cesti. Poplavljeni kraja sta bila Kostel in Osilnica, kjer je poplavljal Kolpa. Osilnica se nahaja v kanjonu, ki je precej ravninski, reka pa slabo odteka in poplavlja. Poplavljeni so bili tudi nekaj okoliških vasi. V času Jugoslavije bi tam že prvi dan pomagala JLA. Ni pa bilo slišati, da bi tja šla pomagat sedanja vojska. No, v ponedeljek je že odšla tja. JLA je kar zelo pomagala ljudstvu, dokler se leta 1991 ni obrnila proti ljudstvu. V vojski JLA sem služil v Slovenski Bistrici. Neko soboto smo imeli delovno akcijo v Cezlaku pri Oplotnici. Kopali smo kanal za vodovod. Hrano smo imeli

s seboj, na koncu dela pa so se nam domačini obdolžili z zabojem piva. Drugič smo peljali topove v Črešnjevec nad Slovensko Bistrico. Tam smo jih vkopali, cevi pa obrnili proti Mariboru. Do Maribora je bilo 20 kilometrov, domet topov pa je bil 27 kilometrov. Kot so nam rekli nadrejeni, če bi slučajno sovražnik zavzel Maribor. Sovražnika bi uničili s topovi, Maribor pa tudi. Zraven našega tabora je bil sadovnjak, kjer smo pomagali obirati jabolka, vendar le toliko, kot smo potrebovali za lastne potrebe.

Na fotografiji so gora Pleše, Sveta planina oziroma Partizanski vrh in piramidasti vrh, 1133 metrov visoki Javor. V njega je pred leti zaradi megle treščilo manjše športno letalo, pilot pa je umrl. Letalo je poletelo z Dolenjske proti Mariboru, od tam pa bi letel naprej na Madžarsko na popravilo. Verjetno ob vzletu ni bilo megle, v Zasavju pa je bila. Tudi če bi se izognil Javorju, kamor je trčil, so desno še drugi visoki hribi, kot so Mrzlica, Kal, nekoliko pred Mariborom pa še Boč. S Pleš je obsežen razgled, še bolj obsežen pa je z bližnje Zasavske Svete gore. Na jugu je mogoče videti Snežnik, na jugozahodu Javorniki nad Postojno, nekoliko desno Postojnska oziroma Pivška kotlina, še bolj desno pa Nanos. Desno od Snežnika je Slavnik, kjer stoji Tumova koča. Ime ima po

Henriku Tumi (1858–1935). Tuma je bil pravnik, ukvarjal pa se je tudi z imenoslovjem Julijskih Alp. Njegov vnuk je Matija Tuma. Na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani je predaval predmete s področja energetike.

Na Slavniku je zadnjo soboto v avgustu strela ubila pohodnika ali tekača. Podobno je strela pred leti ubila pohodnika na ravnem Sorškem polju. Iz obeh primerov je mogoče sklepati, da ima človek dovolj veliko maso, da lahko privlači strelo. Če pa človeka na tistem mestu ne bi bilo, bi strela udarila iz enega dela oblaka v drugega. Zadnje dni je bilo veliko takšnih strel. Bilo je isti dan, toda pozneje, nekaj po 8. uri zvečer. Južno od Zasavske Svete gore je nebo postalo temno modro, potem pa so začele udarjati strele. Prva, glavna, rumena, zelo debela v Pleše, približno tam, kjer je bila posneta ta fotografija. Druga in tretja strela je udarila v bližini Slemška, četrta nekeje na grebenu Zasavske gore, peta strela pa je udarila v vrh Roviškovca. Nekaj časa sem še čakal na udar strele, ker pa ga ni bilo, sem odšel v hišo in učne ure o strelah je bilo konec.

Jani Braune

Trst

Mesta, povezana s Slovenci

Na poti iz osrednje Slovenije v Trst se je državna meja zarisala šele v letu 1918. Prej je bil tudi Trst pod Habsburžani in je bil glavno пристanišče Avstrije. Trst je v zadnjih stoletjih postal mednarodno mesto z mnogimi narodnostnimi skupinami. Tudi Slovenci že od nekdaj živijo v Trstu, še bolj pa v njegovih predmestjih ter okoliških vaseh. Zgodovinarji razlagajo, da je npr. v začetku 20. stoletja v mestu živelo več Slovencev kot v Ljubljani.

Večina današnjih organizacij Slovencev v Italiji ima sedež v Trstu. V Trst dnevno prihaja veliko Slovencev iz naše države. Gre za delavce, pa tudi študente, saj ima Trst univerzo (od leta 1924). Zaradi ugodnih cen nepremičnin si vse več slovenskih državljanov omisli bivališče v Trstu in okolici.

Še nekaj iz zgodovine. 1. maja 1945 so enote 4. armade Jugoslovanske armade, Komande mesta Trst in 9. korpusa slovenske osvobodilne vojske osvobodile Trst iz rok nemške vojske, ki je bila Trst zasedla po kapitulaciji fašistične Italije leta 1943. Takoj za tem so prispele v Trst tudi novozelandske zavezniške enote, ki so do tedaj čakale v predmestju. Kot razlaga Poročilo slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije, so Slovenci v Trstu tedaj doživeli dvojno osvoboditev: izpod italijanske države in izpod nemške okupa-

cije, za ljudi pa je to bil predvsem konec četrstoletnega fašizma. Hkrati pa so Italiji naklonjeni prebivalci Julijske krajine doživljali jugoslovansko zasedbo kot najtemnejši trenutek v svoji zgodovini, ko je prišlo do osebnih maščevanj in aretacij številnih bivših fašistov in kolaboracionistov po večini Italijanov, a tudi Slovencev, ki niso bili vseh novi komunistični zasedbeni oblasti. Kmalu so se morale jugoslovanske enote iz Trsta umakniti, mesto z okolico pa je bilo leta 1954 priključeno Republiki Italiji.

Trst (italijansko Trieste, nemško Triest) leži na obali Jadranskega morja in je glavno mesto italijanske avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Ima 203.000 prebivalcev, pri čemer število prebivalcev vztrajno pada. Iz Ljubljane do Trsta je po avtocesti 94 km, kar je na primer bližje kot do Kopra.

(Različni italijanski in slovenski spletni viri ter pogovori s Slovenci, ki Trst dobro poznajo)

Borut Markošek

Pohodi

Julija smo prehodili krožno pot **po planinah Kravavca.**

Pohod smo pričeli na planini Jezerca (1410 m), prijetni planini, ki se nahaja jugozahodno od vrha Kržišče (Pokovše). S planine, na kateri stoji nekaj koč, se nam odpre lep razgled na smučišče Kravavec, z dela planine pa tudi lep pogled proti Storžiču in okoliškim goram.

Nadaljevali smo na planino Koren (1675 m), ki se nahaja med Velikim Zvohom in Košutno. Ob robu planine, ki ponuja lep razgled, se nahaja večje napajališče za živali, sredi planine v manjši dolinici pa še pred leti obnovljena pastirska koča.

Planina Koren

Pot nas je naprej vodila na Košutno (1974 m). Vrh se nahaja med planinama Kompotela in Košutna. Z vrha je lep razgled proti Kravavcu in Kalškemu grebenu, lepo pa se vidi tudi osrednji del Kamniško-Savinjskih Alp ali t. i. Grintovška skupina. Vrh, ki je večinoma porasel z rušjem, ima vpisno skrinjico.

Na Košutni

Kompotela (1989 m) je bila naš naslednji cilj. Vrh se nahaja v bližini vrhov Mokrica in Koren. S travo in rušjem poraščen vrh ima lep pogled proti Grintovcu, Skuti, Brani, Planjavi, Korenu in Kalškemu grebenu. Pot smo nadaljevali do naše najvišje točke, in sicer do Vrhja Korena (1999 m), ki se nahaja med Velikim Zvohom in Kalškim grebenom v bližini krvavskih smučišč. Z vrha je lep pogled proti najvišjim vrhovom Kamniško-Savinjskih Alp. Na vrhu, ki mu le en meter manjka do 2000 m, je tudi vpisna knjiga. Z Vrhja Korena smo krožno pot nadaljevali nazaj do

izhodišča na planini Jezerca.

Gora Kepa je bila naš cilj za mesec avgust. Kepa (tudi Jepa, nemško Mittagkogel) je z 2143 metri nadmorske višine tretja najvišja gora v Karavankah in obenem najsevernejši slovenski dvatisočak. Njeno severno strmo spuščajoče se skalnato pobočje ji daje značilen videz piramide. Glavni greben leži na avstrijsko-slovenski meji in poteka od severozahoda proti jugovzhodu. Greben na severozahodu omejuje sedlo Sedlišč (1438 m), od koder se povzpne na vrh Jepca (1610 m), nadaljuje prek neizrazitega sedla (1587 m) – kjer je nekoč stala planinska koča Annahütte, sedaj pa je tam mednarodni planinski mejni prehod – in se v nadaljevanju navezuje na Koroško Malo Kepo (1815 m), nakar se prične vršni greben z značilno obliko štirih vrhov, ki se postopoma stopničasto znižujejo proti jugovzhodu. Najvišji je osrednji vrh grebena Kepe (2143 m), ki je sploh najzahodnejši dvatisočak v Karavankah, nato je Dovška Mala Kepa (2077 m), Gubno (2035 m) in nazadnje Visoki Kurjek (1979 m). Slednji predstavlja jugovzhodni zaključek grebena, saj se ta od tod spusti do sedla Mlinca (1581 m), od koder se Karavanke nadaljujejo prek Dovške Babe (1891 m) v smeri Golice (1835 m). Od osrednjega vrha Kepe se proti severovzhodu, tj. v smeri proti Avstriji, odcepi stranski, manj izrazit greben, ki se spušča proti Borovščici, kjer stoji edina planinska postojanka Bertahütte v tem delu gorstva.

Na Kepi

Pri povratku do izhodišča smo obiskali še Gubno, ki je s svojimi 2035 metri nadmorske

višine manj znan vrh v Karavankah, nahaja pa se med Kepo in Dovško Babo. Na vrhu Gubnega je postavljen manjši močnik, ki označuje vrh. Razgled z vrha seže do Julijskih Alp in Karavank, vidi pa se tudi Dravska dolina na avstrijski strani.

Septembra smo se odpravili na **Jerebico** (italijansko Cima del Lago), goro v Julijskih Alpah na meji med Italijo in Slovenijo, ki je visoka 2126 metrov nadmorske višine. Jerebica leži v širši skupini Kanina, njen jugozahodni greben, po katerem poteka meja, se na osrednjo skupino navezuje prek sedla Čez Brežič (1699 m). Njeno jugovzhodno ostenje pada v dolino Možnico, severozahodno ostenje pa v Jezersko dolino. Severna stran pada v skokih na gozdne vrhove grebena, ki se konča na Predilu (1156 m).

Rabeljsko jezero

Na vrhu Jerebice

Snežak na vrhu. Avtor: Cveto Stegenšek

Na Gubnem (zadaj Kepa)

Damjan Kostanjevec

Urn timer rekreacije velja od 1. 10. 2022 do 31. 3. 2023

KEGLJANJE

- **V ZAGORJU** (moški in ženske): vsak petek od 18.00 do 19.00 ure.
- **V KAMNIKU** (moški in ženske): vsak petek od 16.00 do 17.00 ure.

SPIN CENTER IZLAKE

- **VODENA VADBA** (moški in ženske): vsak ponedeljek od 17.30 do 18.30 ure in vsako sredo od 17.30 do 18.30 ure.
OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

FITNES – SPIN CENTER IZLAKE

- **VADBA NA NAPRAVAH** (moški in ženske): vsak dan od 05.00 do 22.00 ure
OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

TELOVADNICA OŠ IVAN KAVČIČ IZLAKE

- **KOŠARKA, ODBOJKA** (moški): vsak torek od 15.45 do 16.45 ure.
- **NOGOMET** (moški): vsak četrtek od 19.00 do 20.30 ure.
- **BADMINTON** (moški in ženske): vsak petek od 20.00 do 22.00 ure.
- **NAMIZNI TENIS** (moški in ženske): vsak petek od 20.00 do 22.00 ure.

DVORANA POLAJ-FITNES

- **VODENA VADBA** (moški in ženske): vsak torek od 18.30 do 19.30 ure.
OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

ŠČ FIT-FIT DOMŽALE

- **BOWLING** (moški in ženske): vsako sredo od 14.00 do 15.00 ure (dve stezi).

TELOVADNICA OŠ MARIJE VERE KAMNIK

- **REKREACIJA** (moški in ženske): vsak četrtek od 18.30 do 20.00 ure.

Društvo za rekreacijo delavcev namenja znatna finančna sredstva, zato pozivamo vse prijavitelje na redno udeležbo. Pobudo za drugačne vrste rekreacije, kot je razpisana sedaj, bomo sprejemali spet od naslednje pomladi dalje.

Upokojila se je Olga Ferk

V vročih avgustovskih dneh nam je Olga napisala: »Ker se mi 31. 8. 2022 izteče moja službena pot, si želim, da bi z vami preživela še nekaj prijetnih ur in se od vas poslovila.« In tako je tudi bilo. Zbrali smo se v lepem številu ter se povsili in obeležili zadnji delovni dan naše sodelavke, šefice in prijateljice Olge Ferk.

Olga je v ETI-ju na delovnem mestu direktorice računovodstva začela delati leta 2004. Pred tem je bila zaposlena na davčnem uradu in v podjetju SVEA. Vse pridobljene izkušnje je s pridom uporabila in še nadgrajevala v novem delovnem okolju, kjer je delala zadnjih 18 let pred upokojitvijo. Videlo se je, da je svojo službo opravljala z veseljem, saj ni nikoli gledala na uro, če je bilo treba opraviti delo čez polni delovni čas, kar ni bilo malokrat. Bila je odgovorna in dosledna pri svojem delu, tako pri vodenju svojega oddelka kakor tudi pri lastnem delu. Vsakozi je skrbela za poslovanje v skladu s predpisi in standardi.

Vsi, ki Olgo bolje poznamo, pa ne moremo mimo njenih človeških vrlin, ki jih ni malo. Je dobra in pozorna prijateljica, ki je vedno pripravljena pomagati. Je empatična in razumevajoča do vseh ljudi, delavna, odlična gospodinja in gostiteljica. Prepričani smo, da ji zaradi teh njenih lastnosti, tudi ko ne bo več hodila v službo, ne bo manjkalo prijateljev, s katerimi se bo družila. Vemo pa tudi, da bo še naprej igrala glavno vlogo v družini Ferk, še posebej zdaj, ko je postala babica.

Olgi želimo v novem življenjskem obdobju vsega lepega, predvsem pa zdravlja in dobrega počutja med svojimi domačimi. Upamo, da ji bomo ostali v lepem spominu, saj ona nam gotovo bo. Pričakujemo, da se bo še družila z nami predvsem ob veselih dogodkih, ki nam jih ponudi življenje.

Sodelavke in sodelavci Področja za ekonomiko

Marinka Kovač

Od maja do septembra 2022 so se upokojili . . .

ZAKRAJŠEK, Marinka

ETI, d.o.o.

Proizvodnja TK, delavka v proizvodnji
40 let in 7 mesecev delovne dobe v ETI-ju

NIKLER, Marija

ETI, d.o.o.

Proizvodnja EI, delavka v proizvodnji
40 let pokojninske dobe,
od tega 17 let in 5 mesecev delovne dobe v ETI-ju

VOZEL, Marija

ETI, d.o.o.

Proizvodnja EI, delavka v proizvodnji
42 let delovne dobe v ETI-ju

GRIČAR, Darinka

ETI, d.o.o.

Proizvodnja EI, delavka v proizvodnji
41 let in 3 mesece delovne dobe,
od tega 36 let in 1 mesec v ETI-ju

GROBOLJŠEK, Jelka

ETI, d.o.o.

Proizvodnja EI, delavka v proizvodnji
40 let in 6 mesecev pokojninske dobe,
od tega 26 let in 6 mesecev delovne dobe v ETI-ju

OCVIRK, Marija

ETI PROPLAST, d.o.o.

Montaža Izlake, kompletirka
42 let delovne dobe v ETI-ju

KUREŽ, Vasjo

ETI PROPLAST, d.o.o.
Montaža Izlake, kompletirec
43 let in 8 mesecev pokojninske dobe,
od tega 15 let in 3 mesece delovne dobe v ETI-ju

ULES, Ciril

ETI PROPLAST, d.o.o.
Montaža Izlake, kompletirec
40 let pokojninske dobe,
od tega 12 let in 5 mesecev delovne dobe v ETI-ju

RENKO, Zlata

ETI, d.o.o.
Proizvodnja EI, delavka v proizvodnji
41 let in 3 mesece delovne dobe,
od tega 36 let in 1 mesec v ETI-ju

GRABNAR, Nevenka

ETI, d.o.o.
Proizvodnja TK, delavka v proizvodnji
40 let in 5 mesecev pokojninske dobe,
od tega 29 let in 3 mesece delovne dobe v ETI-ju

OCEPEK, Ivan

ETI, d.o.o.
Materialno skladišče EI, skladiščnik
40 let in 2 meseca delovne dobe,
od tega 38 let in 7 mesecev v ETI-ju

KISOVEC

Pravljíčna skala sredi mesta stoji in Medija
se ovija, ziblje v ritmu jamba čudovita iskri.
S Klančíšć zagledaš Sveto Goro in
Marelo osamljeno.
In Medija se srećna valovi,
Pod mostovi, med drevesi in skalami.
Skakalnica carica
Ćudovita lepotica.
Naselje Na Šahtu
Moj dom.
Pod Zlatim poljem
In modrim nebom
Lepi Kisovec živi.
Partizanov slavnih nosi
spomin in slavo v srcih vnukov borcev in kurirjev.
Kje so že knapi
Ko rovi samevajo.
Kje je srce Zasavja
Revirji pravljíčni.
Medija, prelepa
Princeso med rekami
Povej kje si
Lepoto in sijaj dobila
Si morda solze knapov pila
V globoke revirje
Jih skrila.
Kje so te pravljíce
Sanjave doline
Pod Sveto Goro.

Soka Štikavac

ROMANA REPOVŽ

28. 1. 1968 - 15. 7. 2022

Še ne 17-letna Romana se je v decembru 1984 zaposlila v ETI-ju. Od takrat je minilo dobrih 37 let, ko so nam sredi letošnjega toplega poletja njeni najbližji sporočili, da je odšla v večnost, stara šele 54 let. Romana, naša sodelavka in predelavka v »kompletaži«, ni izstopala z glasnostjo. Prav nasprotno, njene vrline so bile umirjenost, topla beseda, nasmeh ter predanost in zanesljivost pri delu. Ob delu v službi je Romana z vsem srcem skrbela za svojo družino, za urejenost doma, vsi pa smo bili kdaj deležni tudi domačih dobrot izpod njenih spretnih rok. V tem je bila prava umetnica in ustvarjalka, o čemer govorijo številna priznanja, ki jih je prejela za svoje izdelke.

Rada je imela naravo, njeno lepoto in njene darove ...

»Živim v lepem kraju in večkrat si dušo napolnim s sprehodom na Glinjek. Pravim, da naredim ,en krog'. Krog kot razširjena pika simbolizira popolnost in homogenost. In vse to ponuja narava na moji krožni poti ...« je Romana pred leti med drugim zapisala ob natečaju za eno od svojih kreacij.

Ne vemo, kaj vse je doživljala ob svoji težki bolezni, vemo pa, da je bilo njeno življenje bogato, njena vera globoka in ostaja nam hvaležnost, da smo bili njeni sodelavci.

Draga Romana, počivaj v miru.
Sodelavke in sodelavci

ZORAN FAJDIGA

6. 5. 1971 - 4. 9. 2022

Bilo je ponedeljkovo jutro, ko smo izvedeli žalostno novico, da nas je za vedno zapustil sodelavec Zoran. Nismo mogli verjeti, da je res, saj smo še konec tedna načrtovali, kako bomo preživeli vikend. Z navdušenjem je pripovedoval, kako se bo zapeljal z motorjem, mi pa smo mu rekli: »Zoki, počasi in po pameti!« Vedno je odgovoril: »Saj veš, da.«

A usoda je hotela drugače. Tam na cesti je ugasnilo njegovo življenje, hitro, tako hitro, kot je ljubil hitrost, toda mnogo prehitro.

Čeprav je bil Zoran med nami le nekaj let, se je močno zapisal v naša srca. Spominjali se ga bomo kot dobrega in poštenega delavca, ki je vedno rad pomagal tudi drugim. S svojo sproščenostjo in humorjem je v našo sredino vnašal dobro voljo in smeh.

Ohranili ga bomo v lepem spominu in morda se nekoč in nekje spet srečamo.

Dragi Zoran, počivaj v miru.
Sodelavke in sodelavci

UTRIP	IGRIŠČE ZA KEGLJANJE	OKLEPNO VOZILO	PEVEC MO- DRIJANOV IN TV-VOD. (BLAŽ)	RAZJEDA NA KOŽI ALI SLUŽNICI	SLIKA, KI PONA- ZARJA BESEDILO	ODSTRAN. NEZANESL. LJUDI IZ STRANKE	ALENKA BRATUŠEK	JULIJ IN AVGUST (MALI IN VELIKI)	ZGORNJI, ODEBELJE- NI DEL TIRNICE	OTOK V JADRANU	ŽIVAL S PERUT- NICAMI	LIČARSKA OBRT	MOČNO PODALJŠ. SLONOV SEKALEC	NARODNI HEROJ STANE SEMIČ
MESNATI PLOD Z NOTRANJO KOŠČICO														
SPRETNOST OHRANJA- NJA RAV- NOTEŽJA			15						7					
MESTO IN KANTON V ŠVICI							SERVIETKA RATOMIR (KRAJŠE)					9		
MET ŽOGE PREK NA- SPROTNIKA				PLOSKEV VSAKEGA OD LISTOV V KNJIGI						MESTO V KOLUMBIJI NOVI VEK V GEOLOGIJI				
JOŽE PLEČNIK			UČENKA ISTEGA RAZREDA	IZDELOVA- LEC TKANIN KOŽNO VNETJE		5							IZREDNA LEPOTA	IGRALNA PRIPRAVA NA QTR. IGRIŠČU
OGLAS, OBJAVA V ČASOPISU								SREDINA ŠČEPA VELIK BOGATAŠ			NORDIJ. NAZIV ZA SMUČI			
GOSPA V PRIMORJU	8				ODPRITINA V STENI LET. PLAČA VLADARJEV						TRŽNICA			
MAJHNA ČAŠA							SKALNAT GREBEN V STENI	13			ZVARJENO MESTO			
ORGANIZ. Z OKOLJU PRILAGOJ. OBlikO							JAZ (LA- TINSKO)				NADLEŽNA ŽUŽELKA LASTNOST VOLJNEGA		11	
GESLO JE NEMŠKI PREGOVOR	KOŽNA ŽLEZA	OBLIKA IMENA LEA UČNA KNJIGA			14		ZLITJE				MEDIČA FR. ALPSKI SMUČAR (CLEMENT)			
SL. TEOLOG (FRANC KSAVER)		10					UKRAJIN. PESNIK (MAKSIM)	AKON- TACIJA PRIDIGAR, GOVORNIK	2					
ATA, OČE				LUKA, PRI- STANIŠČE	TRDINOV JUNAK (... IN ZMAN) RIMSČICE					HAVAJSKI OGNJENIK AFRIŠKI VELETOK				ISTA ŠTEVILKA POMENI ISTO ČRKO
JANI BRAJKOVIČ			SPREJEM. JEDI VASE MAZAVA SNOV	3									IT. OTOK SEVERO- VZHOD. OD KORZIKE	UKANA, ZVIJAČA
AMORALA									TKANINA ZA PERNICE AVS. TISK. AGENCIJA				12	
VELIKO JEZERO NA SEVERNEM FINSKEM		1				STOJALO (ZASTAR.) SLAVKO AVSENIK				6		LOJZE RÖZMAN RADO LENČEK		
PRIPRAVA ZA PREISK. SEČNEGA MEHURJA					4					PREBI- VALCI SRBIJE				
PODOBA GOLEGA TELESA				DENARNA ENOTA V NIGERIJI						PRITISK	16			
ISKANO GESLO	1	2	3	4	5	4	3	2	6	7	8	9	10	11
12	11	13	12	9	2	14	4	15	11	12	3	4	16	7

V naše uredništvo je prispelo 169 izpolnjenih gesel, pravilno geslo se je glasilo: »**DOBER VLADAR NE SEKA JEZIKA**«

Računalniški žreb je določil, da nagrade prejmejo naslednji reševalci:

1. nagrada: **Roman Kajtna**: 7-dnevno bivanje v počitniškem objektu ETI v prostem terminu
2. nagrada: **Marko Kmetič**: Brezrokavnik ETI
3. nagrada: **Andreja Kos**: Nahrbtnik ETI
4. nagrada: **Darko Vozelj**: Powerbank ETI
5. nagrada: **Suzana Rožanec**: Dežnik ETI

Vsem nagrajencem čestitke, ostalim tolažba za več sreče pri žrebu prihodnjič.

Za koriščenje prve nagrade se dogovorite z Jožetom Ključevškom (int. št. 219), praktične nagrade pa vas čakajo v prostorih marketinga. Rešitve tokratne križanke pošljite na e-naslov: sabina.pesec@eti.si ali v fizični obliki v kadrovsko službo, najkasneje do **30. 11. 2022**.

Timsko delo

Pri tiskem delu s spoštljivim odnosom učinkovito združujemo kompetence posameznikov. S tiskim duhom ustvarjamo kreativno in ambiciozno okolje za celovito osebno rast. Mednarodni in interdisciplinarni timi tvorijo sinergijo znanj za doseganje in preseganje skupnih ciljev.

Prevzemam odgovornost za delo in rezultate tima.

Spoštujem različnost mnenj in moč argumentov.

V timu delujem aktivno in odgovorno.

V vlogi vodje tima obveščam ostale člane o rezultatih dela tima.

